

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **kryminologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Data przeprowadzenia wizytacji: **9-10 stycznia 2026 r.**

Warszawa, 2026

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Brak	21
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	22
Brak	29
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	29
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	32
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	35
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	38
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	41
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	44
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	46

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Weronika Świerczyńska-Głównia, prof. ucz., członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Magdalena Małacka-Łyszczek, ekspertka PKA
2. dr Wojciech Galiński, ekspert PKA
3. mgr Paweł Adamiec, ekspert PKA ds. pracodawców
4. mgr Michał Pawłowski, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Kamil Bonas, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa kierunku kryminologia, prowadzonego w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac na rok akademicki 2025/2026, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej realizowanej w formie wizytacji stacjonarnej z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość. Polska Komisja Akredytacyjna dokonała oceny jakości kształcenia na wizytowanym kierunku po raz kolejny. Poprzednia ocena programowa miała miejsce w roku akademickim 2023/2024 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat (uchwała nr 584/2024 Prezydium PKA z dnia 25 lipca 2025 r.).

Wizytację poprzedziło zapoznanie się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przygotowanym i przekazanym przez władze Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Członkowie zespołu odbyli również spotkania organizacyjne, których celem było omówienie treści raportu samooceny, identyfikacja zagadnień wymagających doprecyzowania w trakcie rozmów z przedstawicielami Uczelni oraz ustalenie szczegółowego harmonogramu wizytacji. Na wniosek zespołu oceniającego Uczelnia udostępniła dodatkowe materiały uzupełniające, nieujęte w raporcie samooceny.

Wizytacja rozpoczęła się spotkaniem zespołu oceniającego z władzami Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za prowadzenie kierunku kryminologia. Następnie odbyły się spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami studiującymi na kierunku (w tym przedstawicielami organów samorządu studenckiego oraz studenckich kół naukowych), nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji.

W trakcie wizytacji dokonano ponadto oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych, przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia na kierunku kryminologia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępną ocenę stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Spotkanie końcowe z władzami Uczelni poświęcone było podsumowaniu wizytacji oraz przedstawieniu dalszych etapów postępowania oceniającego.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	kryminologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	nauki prawne – 86% psychologia – 8%, nauki socjologiczne – 6%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6/180	
Wymiar praktyk zawodowych³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	stacjonarne - 6 miesięcy - 720h / 30 ECTS niestacjonarne - 6 miesięcy - 540h / 30 ECTS	
Moduł kierunkowy (tzw. specjalność) / moduły kierunkowe realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	234	189
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	2430	1530
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	98,6	98,6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	111	111

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54	54
Łączna liczba punktów ECTS i godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	60 ECTS / 2430h	40 ECTS / 1530h

Źródło: raport samooceny

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione częściowo

Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Ze strategii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (w dalszej części: UKW, Uczelnia) na lata 2021-2026, stanowiącej Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 44/2020/2021 Senatu UKW z dnia 29 czerwca 2021 r. wynika, że celem UKW jest prowadzenie badań naukowych o najwyższej jakości, upowszechnianie wiedzy i dziedzictwa kulturowego, a także wspieranie gospodarki innowacyjnymi projektami. ZO zwrócił uwagę na przyjętą w tej Strategii misję w zakresie dydaktyki zakładającą kształcenie studentów w duchu kreatywności, uczciwości i tolerancji, dzięki czemu absolwenci mają być gotowi na wyzwania dynamicznie zmieniającego się świata. Nauczyciele akademicy mają natomiast inspirować do ciągłego poznawania rzeczywistości w jej wielorakich i różnorodnych przejawach. Istotną dla koncepcji kształcenia ocenianego kierunku studiów – kryminologia pierwszego stopnia o profilu praktycznym - jest także deklaracja współpracy z podmiotami społecznymi.

Zgodnie z treścią Zarządzenia Nr 41/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 stycznia 2021 roku w sprawie funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego, system ten jest częścią Strategii Rozwoju Uniwersytetu. Został określony jako zbiór zaplanowanych działań obejmujących proces kształcenia, który dostarcza analiz i wniosków dotyczących funkcjonowania poszczególnych elementów procesu kształcenia oraz wskazuje kierunki działań naprawczych.

Oceniany kierunek studiów kryminologia prowadzony jest na Wydziale Prawa i Ekonomii UKW, na którym – oprócz aktów ogólnouniwersyteckich - stosuje się strategię przyjętą jeszcze mocą uchwały Rady Naukowej Instytutu Prawa i Ekonomii nr 1/01/2022 z 17 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Instytutu Prawa i Ekonomii UKW (Wydział Prawa i Ekonomii jest w wewnętrznej strukturze UKW jednostką organizacyjną będącą od semestru letniego roku akad. 2022/23 następcą prawnym Instytutu Prawa i Ekonomii). Strategia ta obejmuje działania bieżące mające na celu utrwalanie dotychczasowych osiągnięć oraz aktywności zmierzające do jego rozwoju. W obszarze jakości kształcenia Strategia zakłada m.in. doskonalenie metod kształcenia, w tym z zakresu innowacyjnych technik dydaktycznych oraz kształcenia zdalnego (w szczególności cyfrowych platform dydaktycznych), weryfikację programów kształcenia z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy oraz w dialogu z interesariuszami, a także wdrażanie działań mających na celu osiąganie jak najwyższej jakości prac dyplomowych. Strategia zakłada również aktywizowanie studentów w ramach kół naukowych, spotkań z praktykami, wykładów otwartych i innych dodatkowych form, doskonalenie systemu nagród i wyróżnień dla najlepszych studentów, absolwentów i autorów prac dyplomowych. W obszarze umiędzynarodowienia Strategia przewiduje intensyfikację działań na rzecz zwiększenia liczby

studentów korzystających z programów Erasmus, Most i innych programów wymiany. Przewidziano również wdrażanie indywidualizacji procesu kształcenia dla osób o szczególnych potrzebach edukacyjnych, doskonalenie standardów komunikacji interpersonalnej między studentami oraz między studentami a prowadzącymi zajęcia, doskonalenie sposobów zapobiegania sytuacjom niepożądanym oraz rozwiązywania konfliktów, doskonalenie standardów obsługi studentów, dbałość o jak najlepsze wykorzystywanie systemów USOS, APD oraz JSA. Strategia przewiduje także rozwój zasobów bibliotecznych adekwatnych do prowadzonych kierunków studiów, w tym zasobów cyfrowych oraz dostępności do systemów informacji prawnej, doskonalenie bazy dydaktycznej oraz wyposażenie w sprzęt ważny dla jakości kształcenia, w tym z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Oceniany kierunek studiów kryminologia pierwszego stopnia ma profil praktyczny, a dyscypliną wiodącą, do której go przyporządkowano, są nauki prawne (86 %), zaś pozostałymi dyscyplinami: psychologia (8 %) i nauki socjologiczne (6 %).

Obszar działalności zawodowej właściwy dla ocenianego kierunku studiów został określony przez Uczelnię w sposób bardzo ogólny, a mianowicie jako zapobieganie i zwalczanie przestępczości, a w szerszym ujęciu kryminologii również innych patologicznych, niepożądanych zjawisk społecznych. Uczelnia powinna zredefiniować koncepcję kształcenia (przy zaangażowaniu interesariuszy zewnętrznych, a także uwzględniając doświadczenia zawodowe absolwentów pierwszych roczników) aby wyraźnie nakreślić sylwetkę absolwenta. ZO sformułował zalecenie, by zredefiniować koncepcję kształcenia przy zaangażowaniu interesariuszy zewnętrznych, aby wyraźnie nakreślić sylwetkę absolwenta

Uczelnia wskazała, że region kujawsko-pomorski, a zwłaszcza Bydgoszcz wraz z przyległymi gminami, odznacza się dynamicznym rozwojem społecznym i gospodarczym, w którym kluczową rolę odgrywają takie obszary jak obsługa prawna, ochrona porządku publicznego oraz funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości. W samym mieście Bydgoszczy funkcjonuje szereg istotnych instytucji i podmiotów, których działalność wiąże się bezpośrednio z profilem kształcenia kryminologicznego. Należą do nich m.in.: sąd okręgowy, sąd rejonowy, prokuratura okręgowa oraz dwie prokuratury rejonowe, a także liczne wojewódzkie struktury instytucji odpowiedzialnych za ochronę prawa, inspekcje i służby porządkowe. Na terenie miasta działają również jednostki wojskowe, w tym struktury NATO, jak również wiele kancelarii adwokackich, radcowskich, notarialnych i komorniczych. ZO dostrzega zatem potencjał w społeczno-gospodarczym otoczeniu Uczelni, która powinna jednak z większą precyzją określić koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku.

Uczelnia deklaruje, że koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów zakłada m.in. współpracę z jednostkami administracji publicznej, ochrony prawa i wymiaru sprawiedliwości, stałe kontakty z interesariuszami zewnętrznymi, organizowanie studentom możliwości osobistego rozwoju i twórczego działania w różnych dziedzinach aktywności społecznej oraz kształcenie specjalistów wyposażonych w jak najszerszą wiedzę, wysokie kompetencje i umiejętności, dzięki którym odnajdą lub umocnią oni swoje miejsce w konkurencyjnej perspektywie zawodowej i społecznej. ZO zaleca jednak większą precyzję w formułowaniu tzw. sylwetki absolwenta.

Uczelnia deklaruje również, że koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów uwzględnia interdyscyplinarny charakter kryminologii i zmierza do integrowania różnorodnych podejść teoretycznych i praktycznych w celu zmierzania się z aktualnymi wyzwaniami społecznymi i zawodowymi, przed jakimi stają specjaliści w obszarze przeciwdziałania przestępczości. Zjawisko przestępczości oraz inne negatywne przejawy życia społecznego i ekonomicznego wywierają bowiem

niekorzystny wpływ na funkcjonowanie wszystkich obszarów społeczności, dlatego ich skuteczne przeciwdziałanie wymaga zaangażowania kompetentnych i wykwalifikowanych specjalistów z różnych dyscyplin naukowych. Koncepcja kształcenia zakłada konieczność integracji wiedzy z zakresu nauk prawnych oraz zagadnień związanych z szeroko rozumianą przestępczością, ze szczególnym uwzględnieniem procesów kryminogenezy. Zdaniem ZO te słuszne założenia nie są jednak w pełni realizowane. Uwzględnienie w programie studiów zaledwie kilku zajęć z innych niż nauki prawne dyscyplin oraz powierzenie ich niewielkiej liczbie specjalistów z tych innych nauk to za mało, by mówić o interdyscyplinarnym charakterze kierunku studiów. Uczelnia powinna również w bardziej precyzyjny sposób sformułować efektów uczenia się z innych niż nauki prawne dyscyplin oraz zadbać, by o interdyscyplinarności świadczyły również np. miejsca odbywania praktyk, proces dyplomowania, szczególne metody dydaktyczne.

Docelowym miejscem pracy absolwentów kierunku kryminologia są instytucje ochrony prawa, w szczególności Policja, sądy, prokuratury, Inspekcja Transportu Drogowego, Straż Graniczna, Straż Miejska, Służba Więzienna, Służba Celno-Skarbowa, Żandarmeria Wojskowa, oraz inne liczne inspekcje i straże, ale także prywatny sektor ochrony osób i mienia oraz firmy detektywistyczne. Ważnymi pracodawcami absolwentów powinny być również instytucje i organizacje działające na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym. ZO uważa, że jest to bardzo szerokie spektrum możliwości rozwoju zawodowego absolwentów, tymczasem studia o profilu praktycznym powinny przygotowywać do podjęcia bardziej sprecyzowanej w koncepcji kształcenia pracy zawodowej.

Pozytywnie ZO ocenia natomiast fakt, że koncepcja kształcenia zakłada m.in. zdobywanie wiedzy i umiejętności zapobiegania i zwalczania zjawisk patologicznych, w tym przestępstw, które rozwinęły się dopiero w ostatnich latach lub które dopiero od niedawna są intensywniej zwalczane, np. cyberprzestępczość, naruszanie praw zwierząt, przestępczość przeciwko środowisku naturalnemu, naruszanie praw własności intelektualnej.

Określony uchwałą Senatu UKW Nr 110/2017/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. zestaw zakładanych efektów uczenia się ocenianego kierunku obejmuje:

- 13 efektów z zakresu wiedzy, w tym 6 przyporządkowanych do głębi i zakresu (P6S_WG) i 5 przyporządkowanych do kontekstu (P6S_WK); kierunkowe efekty oznaczone symbolami K_W07 i K_W08 nie zostały przyporządkowane ani do charakterystyki P6S_WG, ani do charakterystyki P6S_WK, jednak Uczelnia wyjaśniła, że w raporcie wystąpił błąd graficzny, a kierunkowe efekty uczenia się oznaczone symbolami K_W07 i K_W08 zostały przyporządkowane do charakterystyki P6S_WG;
- 15 efektów z zakresu umiejętności, w tym 8 dotyczących wykorzystania wiedzy (P6S_UW), 4 dotyczące komunikowania się (P6S_UK), 2 dotyczące organizacji pracy (P6S_UO) i 1 dotyczący uczenia się (P6S_UU);
- 9 efektów z zakresu kompetencji społecznych, w tym 2 przyporządkowane do krytycznej oceny (P6S_KK), 3 przyporządkowane do odpowiedzialności (P6S_KO) i 4 przyporządkowane do roli zawodowej (P6S_KR).

Dziesięć spośród wspomnianych trzynastu efektów „wiedзовych” zakłada, co absolwent „zna i rozumie”, a trzy przewidują jedynie, że absolwent „zna (...)”. Czternaście spośród piętnastu efektów z zakresu umiejętności wylicza, co absolwent „potrafi”, a jeden wskazuje, jaką „posiada umiejętność”. Tylko pięć spośród dziewięciu efektów z zakresu kompetencji społecznych *expressis verbis* zakłada, że absolwent – zgodnie z terminologią stosowaną w załączniku do Rozporządzenia Ministra Nauki i

Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. poz. 2218) - „jest gotów do (...)”, dwa zakładają, do czego „jest przygotowany”, jeden zakłada, że „ma świadomość”, a jeden efekt przyporządkowany do grupy efektów z zakresu kompetencji posługuje się sformułowaniem „umie”, co sugerowałoby jakąś umiejętność, a nie kompetencję społeczną. Brzmienie założonych kierunkowych efektów uczenia się uszczegóławia (ze wskazanymi powyżej niedokładnościami) sformułowania zawarte we wspomnianym wyżej załączniku do Rozporządzenia z dnia 14 listopada 2018 r., a ukazaniu specyfiki kierunku studiów służy przede wszystkim używanie słowa „kryminologia” (sześciokrotnie w 13 efektach z zakresu wiedzy, dwukrotnie w 15 efektach z zakresu umiejętności i jeden raz w 9 efektach z zakresu kompetencji społecznych) oraz sformułowania „zapobieganie i zwalczanie przestępczości oraz innych zjawisk patologicznych” bądź sformułowań zbliżonych (dwukrotnie w 13 efektach z zakresu wiedzy, pięciokrotnie w 15 efektach z zakresu umiejętności i trzykrotnie w 9 efektach z zakresu kompetencji społecznych).

Takie efekty, jak „zna systemy informatyczne i zasoby sieciowe” (K_W04) „posiada umiejętność obsługi programów komputerowych i narzędzi informatycznych” (K_U08) , „potrafi komunikować się przy użyciu specjalistycznej terminologii” (K_U09), „potrafi nawiązywać relacje interpersonalne oraz komunikować się z innym osobami” (K_U11), „potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową” (K_U14), „jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego” (K_K04), „umie odnaleźć się w sytuacjach trudnych” (K_K07), „jest przygotowany do przestrzegania zasad etyki” (K_K08) oraz „ma świadomość dbałości o dorobek i tradycje zawodu” (K_K09) w żaden sposób nie odzwierciedlają specyfiki kierunku studiów, ani nie nakreślają sylwetki absolwenta tego kierunku. Nawet z brzmienia tego ostatniego efektu nie wynika, jakie zawody mogliby wykonywać absolwenci ocenianego kierunku studiów. Niezbędne zatem jest doprecyzowanie kierunkowych efektów uczenia się w celu ukazania w tych efektach sylwetki absolwenta (np. w efekcie K_U07, K_U08 i K_U14 wskazać jako kto, w K_U09 i K_U11 doprecyzować z kim albo w jakich zespołach, w efektach K_K03, K_K04, K_K07 i K_K08 dodać jako kto, w jakim charakterze, a w efektach K_K06 i K_K09 – wyliczyć zawody).

Pomimo deklarowanego przez Uczelnię interdyscyplinarnego charakteru studiów w zakresie kryminologii, przypisania ocenianego kierunku oprócz nauk prawnych (86%) również do psychologii (8%) i nauk socjologicznych (6%), założenia w treści efektu kierunkowego K_W05, że absolwent będzie znał i rozumiał „miejsce kryminologii jako nauki interdyscyplinarnej łączącej elementy wiedzy w szczególności z zakresu prawa, socjologii, psychologii, nauk przyrodniczych i ścisłych”, wśród efektów z zakresu umiejętności nie ma żadnego, który zakładałby nabycie umiejętności charakterystycznych dla psychologii. Niezbędne zatem jest doprecyzowanie kierunkowych efektów uczenia się w celu ukazania w tych efektach interdyscyplinarnego charakteru kryminologii (choćby w efekcie K_W03, K_W09, w K_W06 dodać, przez jakie nauki są badane wspomniane cechy człowieka, w efekcie K_U02 dodać z jakich dyscyplin wiedzę potrafi wykorzystywać, a w K_U09 o specjalistyczną terminologię z jakich dyscyplin chodzi, poszerzyć efekt K_K02 o inne dyscypliny, niż tylko nauki prawne).

W konsekwencji przykładowo w sylabusie zajęć Psychopatologii założono jedynie dwa efekty tych zajęć w zakresie umiejętności (pomimo praktycznego charakteru ocenianego kierunku studiów, efektów z zakresu wiedzy jest w tym sylabusie więcej, niż efektów z zakresu umiejętności), a mianowicie: K_U1 potrafi identyfikować negatywne zjawiska, w szczególności przestępczość, konstrukcje prawne oraz instytucje ją rozpoznające i zwalczające w kontekście umocowań prawnych ich organizacji i funkcjonowania oraz K_U09 potrafi komunikować się przy użyciu specjalistycznej terminologii. Należy zauważyć, że w tym sylabusie zamiast doprecyzowania efektów konkretnych zajęć

i jedynie wskazania efektu kierunkowego, którego realizacji służy dany efekt zajęć, dosłownie skopiowano brzmienie efektów kierunkowych. Sytuacja taka ma miejsce również w sylabusach innych zajęć (Bezpieczeństwo w komunikacji, Patologie społeczne, Podstawy socjologii, Praktyki, Prawo karne wykonawcze, Przepępczość przeciwko mieniu, Przepępczość zorganizowana - w części dotyczącej konwersatorium na studiach stacjonarnych, Psychopatologie, Seminarium, Suicydologia, Wiktymologia; a ponadto wyłącznie na studiach niestacjonarnych: Badania wariograficzne, Korupcja, Odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych, Podstawy medycyny sądowej, Przepępczość cudzoziemców, Środki przymusu bezpośredniego i broń palna), aczkolwiek nie wszystkich. Przykładowo w sylabusie zajęć Technologia informacyjna wskazano szczegółowe efekty uczenia się osiągane w ramach tych zajęć, np. wykorzystuje (niestety nie użyto słowa „potrafi”) pocztę elektroniczną, edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, bazy danych, grafikę prezentacyjną itd. i odniesiono ten efekt do kierunkowego efektu K_U05. W sylabusach zajęć: Bezpieczeństwo imprez masowych, Cyberprzepępczość, Historia przepępczości, Media a przepępczość, Ochrona osób i mienia, Podstawy filozofii, Podstawy prawa gospodarczego, Prostytucja, Przepępczość nieletnich, Przepępczość powrotna, Przepępczość przeciwko własności intelektualnej, Przepępczość w filmie, Teorie kryminologiczne, Zabójstwa, Zarządzanie kryzysowe, Zbrodnie nazistowskie i komunistyczne nie przyporządkowano efektów tych zajęć do efektów kierunkowych. W sylabusie zajęć Podstawy logiki dokonano przyporządkowania efektów zajęć do efektów kierunkowych jakiegoś innego kierunku studiów (na ocenianym kierunku w ogóle nie przewidziano efektów K_W18, K_K07, K_K08, a przykładowo efekt „ma elementarną wiedzę o miejscu logiki w systemie nauk i o jej powiązaniu i wykorzystaniu w prawie” nie realizuje kierunkowego efektu „zna podstawowe zagadnienia teoretyczne z zakresu kryminologii oraz techniki wyszukiwania wiedzy jej dotyczącej”). Podobnie w sylabusie zajęć Dostęp do informacji i ich ochrona na studiach niestacjonarnych (nie ma kierunkowego efektu K_K11, do którego odniesiono jeden z efektów tych zajęć). W sylabusie Podstaw prawa pracy oraz – wyłącznie na studiach niestacjonarnych - Archeologia kryminalistyczna, Mediacje i negocjacje, Podstawy prawa cywilnego, Postępowanie karne, Prawa człowieka, przepępczość narkotykowa, Przepępczość przeciwko środowisku naturalnemu w ogóle brakuje efektów zajęć.

Wśród kierunkowych efektów uczenia się z zakresu umiejętności znajduje się efekt w brzmieniu „potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”, co – ze względu na zgodność z obowiązującym prawem- ZO ocenia pozytywnie.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia ocenianego kierunku studiów kryminologia są zgodne ze strategią uczelni oraz polityką jakości, mieszczą się w dyscyplinie nauki prawne jako dyscyplinie wiodącej dla tego kierunku studiów, a także w dyscyplinach psychologia i nauki socjologiczne jako dyscyplinach, do których kierunek również został przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają postęp w obszarach potencjalnej przyszłej działalności zawodowej absolwentów ocenianego kierunku studiów

choćby poprzez zajęcia poświęcone przestępstwom, które rozwinęły się dopiero w ostatnich latach lub które dopiero od niedawna są intensywniej zwalczane. Koncepcja i cele kształcenia są zatem zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy i zostały określone w niewielkiej współpracy z przedstawicielami tego otoczenia oraz we właściwej współpracy z interesariuszami wewnętrznymi Uczelni. W niewielkim stopniu uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania.

Reasumując: koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, a także są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Negatywnie należy ocenić jednak zbyt ogólnikowość sylwetki absolwenta i zbyt szerokie spektrum ewentualnej kariery zawodowej absolwentów. Tymczasem studia o profilu praktycznym powinny przygotowywać do podjęcia bardziej sprecyzowanej w koncepcji kształcenia pracy zawodowej. Uczelnia powinna też doprecyzować, w czym się przejawia deklarowany interdyscyplinarny charakter studiów.

Założone dla ocenianego kierunku efekty uczenia się (zarówno kierunkowe, jak również te dla poszczególnych zajęć): są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym, są zasadniczo zgodne (aczkolwiek z zastrzeżeniami co do brzmienia niektórych efektów) z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji (tzn. poziomem szóstym), są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami zarówno w zakresie dyscypliny nauki prawne jako dyscypliny wiodącej dla ocenianego kierunku studiów, jak i w zakresie psychologii i socjologii jako dyscyplin, do których kierunek również został przyporządkowany, jednak dyscyplina psychologia nie znalazła należytego odzwierciedlenia w efektach kierunkowych, a zatem Uczelnia powinna dokonać weryfikacji założonych efektów uczenia się zarówno w celu ukazania w tych efektach sylwetki absolwenta, jak i interdyscyplinarnego charakteru kryminologii. Założone dla ocenianego kierunku efekty uczenia się (zarówno kierunkowe, jak również te dla poszczególnych zajęć) są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku i są możliwe do osiągnięcia i w większości przypadków sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Nieprawidłowością jest brak doprecyzowania szczegółowych efektów niektórych zajęć (skopiowanie do sylabusów poszczególnych zajęć wybranych efektów kierunkowych). Uczelnia powinna wypracować model weryfikacji „przenoszenia” kierunkowych efektów uczenia się na poziom poszczególnych zajęć (przeprowadzić dyskusję nad matrycą „pokrycia” efektów kierunkowych efektami poszczególnych zajęć, wprowadzić mechanizm kontroli treści sylabusów poszczególnych zajęć głównie pod kątem doprecyzowania w nich efektów danych zajęć, aby nie były kopią efektów kierunkowych, lecz precyzyjnie opisywały wiedzę, umiejętności i kompetencje uzyskiwane w ramach danych zajęć jedynie z odniesieniem do konkretnego efektu kierunkowego, osiągnięciu którego – wraz z innymi zajęciami – mają służyć dane zajęcia).

Reasumując: efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, jednak nie we wszystkich przypadkach opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu (czyli szóstemu)

poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu. Uczelnia powinna zatem dokonać weryfikacji założonych efektów uczenia się zarówno kierunkowych, jak i poszczególnych zajęć.

O obniżeniu oceny stopnia spełnienia kryterium zdecydowały następujące nieprawidłowości:

- 1) zbyt ogólnikowość sylwetki absolwenta oraz zbyt szerokie i mało precyzyjne spektrum ewentualnej kariery zawodowej absolwentów,
- 2) zbyt mała liczba elementów świadczących o słusznie deklarowanym interdyscyplinarnym charakterze kryminologii,
- 3) zbyt ogólnikowość kierunkowych efektów uczenia się niepozwalająca na ukazanie tzw. sylwetki absolwenta oraz rzeczywistą realizację założenia, że oceniany kierunek studiów ma charakter interdyscyplinarny,
- 4) brak precyzji efektów uczenia się niektórych konkretnych zajęć (skopiowanie brzmienia wybranych efektów kierunkowych skutkujące niemożnością ukazania specyfiki danych zajęć).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Należy zredefiniować koncepcję kształcenia przy zaangażowaniu interesariuszy zewnętrznych, aby wyraźnie nakreślić sylwetkę absolwenta.
2. Należy rozważyć, w czym ma się przejawiać deklarowana interdyscyplinarność kierunku (oprócz wskazywanych przez Uczelnię zajęć oraz kadry z różnych dyscyplin, interdyscyplinarność mogłaby się przejawiać również np. w bardziej precyzyjnym sformułowaniu efektów uczenia się, w miejscach odbywania praktyk, procesie dyplomowania, szczególnych metodach dydaktycznych).
3. Należy doprecyzować kierunkowe efekty uczenia się w celu ukazania w tych efektach sylwetki absolwenta (np. w efekcie K_U07, K_U08 i K_U14 wskazać jako kto, w K_U09 i K_U11 doprecyzować z kim albo w jakich zespołach, w efektach K_K03, K_K04, K_K07 i K_K08 dodać jako kto, w jakim charakterze, a w efektach K_K06 i K_K09 – wyliczyć zawody) oraz interdyscyplinarnego charakteru kryminologii (choćby w efekcie K_W03, K_W09, w K_W06 dodać, przez jakie nauki są badane wspomniane cechy człowieka, w efekcie K_U02 dodać z jakich dyscyplin wiedzę potrafi wykorzystywać, a w K_U09 o specjalistyczną terminologię z jakich dyscyplin chodzi, poszerzyć efekt K_K02 o inne dyscypliny, niż tylko nauki prawne).
4. Należy wypracować model weryfikacji „przenoszenia” kierunkowych efektów uczenia się na efekty poszczególnych zajęć: przeprowadzić dyskusję nad matrycą „pokrycia” efektów kierunkowych efektami poszczególnych zajęć, wprowadzić mechanizm kontroli treści sylabusów poszczególnych zajęć głównie pod kątem doprecyzowania w nich efektów danych zajęć, aby nie były kopią efektów kierunkowych, lecz precyzyjnie opisywały wiedzę, umiejętności i kompetencje uzyskiwane w ramach danych zajęć jedynie z odniesieniem do konkretnego efektu kierunkowego, osiągnięciu którego – wraz z innymi zajęciami – mają służyć dane zajęcia (Bezpieczeństwo w komunikacji, Patologie społeczne, Podstawy socjologii,

Praktyki, Prawo karne wykonawcze, Przestępczość przeciwko mieniu, Przestępczość zorganizowana - w części dotyczącej konwersatorium na studiach stacjonarnych, Psychopatologie, Seminarium, Suicydologia, Wiktymologia; a ponadto wyłącznie na studiach niestacjonarnych: Badania wariograficzne, Korupcja, Odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych, Podstawy medycyny sądowej, Przestępczość cudzoziemców, Środki przymusu bezpośredniego i broń palna), a w sylabusach, w których wskazano efekty danych zajęć, aby znalazły się poprawne odniesienia tych efektów do efektów kierunkowych (Bezpieczeństwo imprez masowych, Cyberprzestępczość, Historia przestępczości, Media a przestępczość, Ochrona osób i mienia, Podstawy filozofii, Podstawy prawa gospodarczego, Prostytucja, Przestępczość nieletnich, Przestępczość powrotna, Przestępczość przeciwko własności intelektualnej, Przestępczość w filmie, Teorie kryminologiczne, Zabójstwa, Zarządzanie kryzysowe, Zbrodnie nazistowskie i komunistyczne, Podstawy logiki, Dostęp do informacji i ich ochrona - na studiach niestacjonarnych), a także, by nie było sylabusów bez założonych efektów danych zajęć (Podstaw prawa pracy oraz – wyłącznie na studiach niestacjonarnych - Archeologia kryminalistyczna, Mediacje i negocjacje, Podstawy prawa cywilnego, Postępowanie karne, Prawa człowieka, przestępczość narkotykowa, Przestępczość przeciwko środowisku naturalnemu).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe ocenianego kierunku studiów służą w głównej mierze przekazaniu wiedzy oraz ukształtowaniu umiejętności z zakresu tych subdyscyplin prawnych, które dotyczą zjawiska przestępczości oraz jej zwalczania, a zatem są to treści głównie z prawa karnego materialnego, postępowania karnego, prawa wykroczeń, prawa karnego skarbowego, międzynarodowego i europejskiego prawa karnego, prawa karnego wykonawczego, instytucji ochrony prawa, praw człowieka, ponadto treści w sposób nieco szerszy (niż tylko stricte prawniczy) podchodzące do zjawiska przestępczości i jej zwalczania, a mianowicie treści z zakresu samej kryminologii jako nauki, teorii kryminologicznych, ogólnie przestępczości i jej struktury, historii przestępczości, terroryzmu i konfliktów zbrojnych, przestępczości zorganizowanej, cyberprzestępczości, przestępczości gospodarczej, narkotykowej, seksualnej, przemocy w rodzinie, przestępczości nieletnich, czy handlu ludźmi, a wreszcie treści dotyczące zapobiegania przestępczości. Niezwykle istotne są treści charakterystyczne dla dyscypliny nauki socjologiczne, mianowicie z zakresu podstaw socjologii, patologii społecznych, uzależnień, komunikacji interpersonalnej, a także dla dyscypliny naukowej psychologia, mianowicie dotyczące podstaw psychologii, psychopatologii, czy psychologii zeznań. Cechą charakterystyczną ocenianego kierunku studiów są też treści interdyscyplinarne, jak chociażby treści dotyczące wiktymologii, suicydologii, mediów a przestępczości, czy też mediacji i negocjacji. W programie studiów znalazły się również treści wprowadzające z zakresu podstaw wiedzy o państwie i prawie, czy też uzupełniające przydatną kryminologom wiedzę i umiejętności, chociażby z zakresu technologii informacyjnych, organizacji i zarządzania, zarządzania kryzysowego, ochrony własności intelektualnej, bezpieczeństwa imprez masowych, czy bezpieczeństwa w komunikacji, dostępu do

informacji i ich ochrony, podstaw resocjalizacji, podstaw medycyny sądowej, czy podstaw kryminalistyki.

Studia na ocenianym kierunku trwają 6 semestrów, w czasie których student uzyskuje łącznie 180 punktów ECTS. W planie studiów każdym zajęciom przyporządkowano liczbę punktów ECTS wynikającą z szacunkowego nakładu pracy studenta obejmującej zarówno zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela lub innej osoby prowadzącej zajęcia, jak i pracę własną studenta. Wyliczenia tego nakładu pracy dokonane zostały w sylabusach poszczególnych zajęć i nie budzą zastrzeżeń. W ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia student studiów stacjonarnych musi uzyskać 98,6 punktu ECTS. Jest to wartość wyższa od minimalnej wymaganej normą prawną wynikającą z art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy PoSWiN.

W układzie planu studiów dostrzega się logiczną sekwencję zajęć, przykładowo spośród zajęć z zakresu nauk prawnych studenci zaczynają w pierwszym semestrze m.in. od podstaw Wiedzy o państwie i prawie oraz prawa karnego, które to zajęcia stanowią „bazę” dla prawa wykroczeń, postępowania karnego, instytucji ochrony prawa i praw człowieka w semestrze drugim, prawa karnego skarbowego, międzynarodowego i europejskiego prawa karnego w semestrze trzecim czy prawa karnego wykonawczego w semestrze piątym. Niepenalne dyscypliny prawnicze, które jednak mogą okazać się przydatne w przyszłej pracy kryminologa, przybliżane są w ramach modułów do wyboru realizowanych od czwartego do szóstego semestru. Logiczną sekwencję zajęć widać również w zaplanowaniu w pierwszym semestrze zajęć z kryminologii jako nauki oraz przestępczości i jej struktury w semestrze pierwszym, a teorii kryminologicznych czy historii przestępczości w semestrze drugim. Podstawy psychologii zaplanowano w semestrze drugim, ale psychopatologie później – w semestrze trzecim, natomiast psychologię zeznań jeszcze później – w semestrze piątym.

Poza nielicznymi wyjątkami dotyczącymi zajęć teoretycznych lub wprowadzających, dla zdecydowanej większości zajęć - w sposób zasługujący na ocenę pozytywną - zaplanowano zarówno wykłady, jak i zajęcia praktyczne – najczęściej konwersatoria, rzadziej laboratoria. W większości przypadków zaplanowano taką samą liczbę godzin wykładowych i konwersatoryjnych. W kilku przypadkach (np. komunikacja interpersonalna, mediacje i negocjacje, zarządzanie kryzysowe, psychologia zeznań, szereg zajęć w ramach modułów do wyboru) zajęcia prowadzone są wyłącznie w formie konwersatoriów, co zasługuje na ocenę pozytywną ze względu na lepsze możliwości osiągnięcia efektów uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych.

Zarówno w programie studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych jako zajęcia do wyboru przewidziano całe, złożone z 15 różnych zajęć każdy, moduły zajęć do wyboru. Niezależnie od tego, czy zostanie wybrany moduł A, czy moduł B, student uzyska 31 punktów ECTS. Plan studiów zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych przewiduje też 8 punktów ECTS za zajęcia z wybranego języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego i kolejne 8 punktów ECTS za wybrane seminarium. ZO ocenia jako nieprawidłowe zaliczenie tych 8 punktów ECTS do puli punktów za zajęcia do wyboru, gdyż karta zajęć Seminarium wprawdzie przewiduje istnienie aż 22 grup, z których do każdej przypisany został inny prowadzący, ale sylabus ten (niewypełniony w części wspólnej dla wszystkich grup i wypełniony w części szczegółowej tylko dla jednej grupy) nie pozwala zauważyć żadnych różnic pomiędzy efektami uczenia się, czy treściami programowymi realizowanymi w poszczególnych grupach. Program studiów stacjonarnych przewiduje ponadto – w przypadku trzech zajęć - możliwość wyboru zamiast zajęć w języku polskim, odpowiednika w języku angielskim (Ochrona własności intelektualnej albo Intellectual Property Protection za 2 punkty ECTS, Prawa człowieka albo

Human Rights za 3 punkty ECTS, Międzynarodowe i europejskie prawo karne albo International and european criminal law za 2 punkty ECTS; łącznie w tej grupie zajęcia do wyboru umożliwiają uzyskanie 7 punktów ECTS). Uznając zatem za zajęcia do wyboru zajęcia z modułu A albo z modułu B za 31 punktów ECTS, wybrany język obcy na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego za 8 punktów ECTS i zajęcia dwujęzyczne umożliwiające wybór języka, w których są prowadzone za 7 punktów ECTS, otrzymuje się sumę 46 punktów ECTS, która jest niższa niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów. ZO stwierdza zatem naruszenie normy prawnej wynikającej z paragrafu 3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2018 r. w sprawie studiów (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 2787) i zaleca zmianę w programie studiów usuwając tę niezgodność. W programie studiów niestacjonarnych – w przeciwieństwie do programu studiów stacjonarnych – nie przewidziano jednak możliwości wyboru zamiast polskojęzycznej wersji kilku zajęć, wersji anglojęzycznej, przez co ogólna liczba punktów ECTS za przedmioty do wyboru jest jeszcze niższa, wynosi zaledwie 39 punktów ECTS, co stanowi naruszenie normy prawnej wynikającej z paragrafu 3 ust. 3 wspomnianego Rozporządzenia i jest podstawą dla ZO do wydania zalecenia dokonania zmiany również w programie studiów niestacjonarnych..

ZO stwierdził, że zgodnie z planem studiów student uzyskuje łącznie 111 punktów ECTS za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, co jest zgodne z normą prawną wynikającą z art. 64 ust. 2 pkt 1 ustawy PoSWiN.

Program studiów zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych przewiduje zajęcia z języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego przez cztery semestry za łącznie 8 punktów ECTS. Realizując zalecenie zawarte w uchwale nr 584/2024 Prezydium PKA z dnia 25 lipca 2025 r. dodano na drugim roku studiów elementy słownictwa odnoszącego się do podstaw kryminologii, dialogi wykorzystujące to słownictwo i pracę z tekstami specjalistycznymi. Analiza prac etapowych z języka angielskiego z roku akad. 2024/25 potwierdza włączenie słownictwa charakterystycznego dla kryminologii do zakresu tematycznego zajęć z tego języka. ZO ocenia wspomniane zalecenie za zrealizowane.

Uczelnia w raporcie samooceny deklaruje, że 8 punktów ECTS student zdobywa w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, nie wylicza jednak takich zajęć. W programach studiów zalicza do tej grupy zajęcia z języka obcego, co nie może zostać uznane za spełniające wymóg wynikający z prawa powszechnie obowiązującego. Nawet gdyby przyjąć, że zajęciami z dziedziny nauk humanistycznych są: historia przestępczości jako przedmiot obowiązkowy oraz przestępczość w literaturze w ramach jednego z wybieralnych modułów, a podstawy filozofii w ramach drugiego modułu, to suma punktów z dziedziny nauk humanistycznych zdobywanych przez konkretnego studenta wyniesie zaledwie 3 punkty ECTS. ZO stwierdza zatem naruszenie normy prawnej wynikającej z paragrafu 3 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia w sprawie studiów i zaleca dokonanie zmiany w programie studiów w celu usunięcia tego naruszenia.

W planie studiów przewidziano zajęcia z dwóch przedmiotów obowiązkowych (za łącznie 3 punkty ECTS) oraz jednego przedmiotu z modułu do wyboru za 2 punkty ECTS, które są prowadzone synchronicznie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Podczas pierwszych "stacjonarnych" zajęć studenci zostają przeszkoleni celem przygotowania do udziału w zajęciach na odległość. ZO nie stwierdza naruszenia norm prawnych wynikających z paragrafów 12 i 13 Rozporządzenia w sprawie studiów.

Jako jedne zajęcia w programie studiów zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, ujęte zostały umożliwiające uzyskanie w sumie 30 punktów ECTS praktyki, których realizacja została rozbita na 5 semestrów, ale dla których przygotowano tylko dwa sylabusy różniące się jedynie osobą prowadzącego grupy zajęciowe. Od studentów ZO powziął informację, że możliwe jest odbywanie kolejnego etapu praktyki u tego samego pracodawcy, u którego student zaliczył poprzedni etap praktyki. W programie studiów (a w konsekwencji również w kartach przedmiotów) zaleca się potraktowanie kolejnych etapów praktyk jako odrębnych zajęć (tzw. przedmiotów), precyzyjne określenie efektów uczenia się osiąganych na każdym etapie praktyk, czynności wykonywanych na każdym etapie, a także zaleca się sporządzenie wykazów kategorii pracodawców, u których mogą być realizowane te kolejne etapy praktyk, tak aby możliwe było osiąganie efektów uczenia się przyporządkowanych do kolejnych etapów praktyk.

Z uwagi na praktyczny profil ocenianego kierunku studiów dominują na nim metody aktywizujące. Bardzo często nawet wykłady są prowadzone jako wykłady konwersatoryjne, w ich ramach rozwiązywane są kazusy, stosowane są też inne metody problemowe, jak np. praca ze źródłami – aktami normatywnymi. Umożliwia to kształtowanie umiejętności praktycznych w ramach zajęć prowadzonych zarówno w formie ćwiczeniowej, jak i wykładowej. Metody aktywizujące (praca ze źródłami, praca w grupach, dyskusje dydaktyczne i in.) stosowane są zwłaszcza podczas zajęć ćwiczeniowych, seminaryjnych oraz praktyk zawodowych. Metody tradycyjne wzbogacane są metodami innowacyjnymi, np. w ramach zajęć media a przestępczość student przygotowuje projekt audiowizualny, mogący mieć w szczególności postać filmu lub podcastu. W zakresie kompetencji językowych swoistymi metodami są: analiza i interpretacja tekstów źródłowych, tłumaczenie tekstu z języka obcego, praca z książką. Proces dydaktyczny wspierany jest nowoczesnymi środkami dydaktycznymi, takimi jak prezentacje multimedialne, aplikacje (np. Microsoft 365, Google Analytics oraz Google Trends), monitor dotykowy (AVTEK Touchscreen Connect +65 z mobilnym statywem), ekrany multimedialne. ZO pozytywnie ocenia dobór metod kształcenia.

Prowadzący zajęcia zdalne (w programie studiów zaplanowano trzy takie realizowane synchronicznie zajęcia za łączną liczbę 5 ECTS) mogą korzystać z platformy Moodle lub Microsoft Times. Dla obu platform utworzono na stronie Wydziału tutorial umożliwiający studentom i pracownikom zapoznanie się nimi. Wśród obowiązków prowadzącego zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość znalazł się ponadto obowiązek przeszkolenia w tym zakresie studentów na pierwszych zajęciach, odbywanych – podobnie, jak zajęcia ostatnie - stacjonarnie. Podczas wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość nie dochodzi do naruszania norm prawnych wynikających z paragrafu 12 Rozporządzenia w sprawie studiów.

Praktyki zawodowe na kierunku kryminologia I stopnia zostały przez Uczelnię przygotowane w sposób spójny organizacyjnie. Określono ich program, etapy realizacji, przypisano im efekty uczenia się, a także wskazano zasady dokumentowania i nadzoru nad ich przebiegiem. Praktyki są realizowane w środowisku pracy, w wymiarze określonym w godzinach zegarowych, co znajduje potwierdzenie w obowiązujących uchwałach oraz dokumentacji przekazanej zespołowi oceniającemu.

Wymiar czasowy praktyk zawodowych, wyrażony w odniesieniu do okresu ich realizacji, jest zgodny z wymaganiami ustawowymi określonymi w art. 67 ust. 5 pkt 1) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.), które dla kierunków studiów o profilu praktycznym przewidują co najmniej sześć miesięcy praktyk zawodowych. Uczelnia zapewnia realizację praktyk w tym wymaganym okresie, niezależnie od formy studiów.

Jednocześnie należy wskazać, że przyjęty przez Uczelnię godzinowy wymiar praktyk zawodowych różni się w zależności od formy studiów. Na studiach stacjonarnych praktyki realizowane są w wymiarze 720 godzin, natomiast na studiach niestacjonarnych w wymiarze 540 godzin. Uczelnia uzasadnia to różnicowaniem m.in. specyfiką organizacyjną studiów niestacjonarnych oraz opiniami interesariuszy procesu kształcenia.

Mimo że praktyki zawodowe są dobrze zaplanowane od strony organizacyjnej i realizowane w sposób sprzyjający osiąganiu zakładanych efektów uczenia się, wymiar praktyk przewidziany dla studentów studiów niestacjonarnych nie spełnia wymagań odnoszących się do kierunków studiów o profilu praktycznym.

Praktyki zawodowe na kierunku kryminologia I stopnia realizowane są na studiach stacjonarnych w pięciu etapach, począwszy od drugiego semestru, a kończąc na semestrze szóstym, natomiast na studiach niestacjonarnych w trzech etapach przypadających na poszczególne lata studiów. Takie rozłożenie praktyk w toku kształcenia pozostaje spójne z koncepcją i celami kształcenia oraz umożliwia stopniowe, progresywne osiąganie efektów uczenia się. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami kierunkowymi, w szczególności w zakresie kształtowania umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych właściwych dla kierunku o profilu praktycznym, a ich treść i sposób realizacji mają co do zasady specyficzny charakter dla tego profilu. Wątpliwości budzi jednak możliwość realnego zweryfikowania stopnia osiągnięcia efektu uczenia się „K02: Student ma świadomość dbałości o dorobek i tradycje zawodu. (K_K09)”. Należy ocenić, że został on sformułowany nieadekwatnie do specyfiki modułu praktyki zawodowe, przez co niemożliwe wydaje się zarówno jego osiągnięcie jak i późniejsza weryfikacja.

Podstawową formą realizacji praktyk zawodowych jest odbywanie ich przez studentów w instytucjach i podmiotach, których zakres działalności pozostaje zgodny z profilem praktycznym kierunku oraz zakładanymi efektami uczenia się. Uczelnia prowadzi aktywne działania w zakresie organizowania miejsc praktyk oraz systematycznie rozwija współpracę z instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego, tworząc i aktualizując bazę podmiotów mogących przyjmować studentów na praktyki. Studenci mają możliwość wyboru miejsca odbywania praktyk spośród podmiotów współpracujących z Uczelnią, jak również – przy wsparciu kierunkowego opiekuna praktyk – mogą wskazać inne instytucje, pod warunkiem spełnienia wymagań programowych i zapewnienia realizacji efektów uczenia się.

Proces zatwierdzania miejsc praktyk ma charakter sformalizowany i obejmuje ocenę zgodności profilu działalności instytucji, kwalifikacji opiekunów praktyk oraz warunków organizacyjnych z wymaganiami programu studiów. Każda praktyka realizowana jest na podstawie obowiązujących regulacji wewnętrznych oraz indywidualnego porozumienia z instytucją przyjmującą, określającego zakres zadań studenta, czas trwania praktyki oraz zakładane efekty uczenia się. Pracodawcy i instytucje przyjmujące studentów aktywnie uczestniczą w bieżącym wsparciu procesu kształcenia, zapewniając studentom możliwość realizacji zadań o charakterze praktycznym oraz przekazując informacje zwrotne dotyczące przebiegu praktyk.

Praktyki zawodowe realizowane są w dobrze dopasowanych do profilu kierunku kryminologia podmiotach, których zakres działalności pozostaje w bezpośrednim związku z problematyką przestępczości, bezpieczeństwa oraz funkcjonowania systemu wymiaru sprawiedliwości. Miejsca realizacji praktyk obejmują zarówno podmioty sektora publicznego, jak i podmioty prywatne, co odpowiada specyfice kształcenia na kierunku o profilu praktycznym.

Studenci odbywają praktyki w instytucjach bezpośrednio związanych z przeciwdziałaniem przestępczości i jej skutkom, w szczególności w jednostkach Policji, Straży Miejskiej oraz w środowiskach prawniczych. Praktyki realizowane są także w podmiotach zajmujących się analizą i zarządzaniem bezpieczeństwem oraz w instytucjach administracji publicznej wykonujących zadania z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Uzupełnieniem oferty miejsc praktyk są podmioty prywatne funkcjonujące w obszarze kryminologii, w tym przedsiębiorstwa zajmujące się ochroną osób i mienia.

Nadzór nad realizacją praktyk sprawowany jest w sposób ciągły przez kierunkowego opiekuna praktyk, który monitoruje przebieg praktyk, weryfikuje realizowane przez studentów zadania oraz stopień osiągania efektów uczenia się. W ramach nadzoru prowadzone są również hospitacje wybranych praktyk, głównie w formie kontaktów zdalnych.

Sprawnie funkcjonuje system ewaluacji praktyk zawodowych, obejmujący zarówno opinie studentów, jak i informacje zwrotne przekazywane przez instytucje przyjmujące studentów na praktyki, w tym opiekunów praktyk z ramienia pracodawców. Informacje te gromadzone są w sposób systematyczny i stanowią podstawę do oceny jakości realizowanych praktyk oraz stopnia osiągania zakładanych efektów uczenia się.

Wyniki ewaluacji praktyk analizowane są przez kierunkowego opiekuna praktyk, który przygotowuje coroczne sprawozdania obejmujące ocenę organizacji praktyk, ich przebiegu oraz współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Sprawozdania te są następnie przedstawiane i analizowane w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, a wnioski z nich wynikające wykorzystywane są do doskonalenia organizacji praktyk.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi zajęcia na studiach stacjonarnych mogą odbywać się (i rzeczywiście - co analizując harmonogramy zajęć stwierdził ZO - odbywają się) od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 20.00 z piętnastominutowymi przerwami pomiędzy 90-minutowymi zajęciami (zdarzają się również „bloki” 135-minutowe). Biorąc pod uwagę fakt, że w programie studiów stacjonarnych wymiar zajęć „kontaktowych” to 15 godzin albo wielokrotność 15 godzin, możliwe jest efektywne wykorzystanie 15 tygodni semestru. ZO pozytywnie ocenia wewnętrzne regulacje umożliwiające skrócenie czasu odbywania zajęć na Uczelni do 10 tygodni w semestrze, jeśli zachodzi taka potrzeba z uwagi na odbywanie dłuższych praktyk zawodowych.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w wybrane soboty i niedziele, a terminy tych około 20 „zjazdów” są ogłaszane studentom co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru. W dni „zjazdowe” zajęcia są planowane od godz. 7.15 do 20.00 również z 15-minutowymi przerwami planowanymi z reguły co 90 minut.

Harmonogramy zajęć zarówno na studiach stacjonarnych, jak i na niestacjonarnych ZO ocenia pozytywnie, gdyż rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz prawidłową weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się modyfikację modelu praktyk zawodowych tak, aby w większym stopniu gwarantowały osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się powiązanych z kompetencjami praktycznymi.	Podjęto działania naprawcze w odniesieniu do tych incydentalnych wypadków, w których podmiot przyjmujący na praktykę nie zapewniał w pełni realizacji efektów uczenia się wymaganych w programie studiów dla praktyk. Skuteczność tych działań gwarantują nowe porozumienia, jak również przeprowadzone rozmowy (np. dotyczące elementów warsztatowych praktyk), ponadto - uchwalona przez Radę Kierunku Lista podstawowych wymogów, które powinny spełniać podmioty przyjmujące na praktykę.	Zalecenie zrealizowane
2.	Zaleca się wprowadzenie do programu nauczania języka obcego elementów języka specjalistycznego związanych ze studiowanym kierunkiem.	Na drugim roku przede wszystkim pojawiają się elementy słownictwa odnoszącego się do podstaw kryminologii, w dalszej kolejności wprowadzane są dialogi wykorzystujące to słownictwo i częściowo praca z tekstami specjalistycznymi.	Zalecenie zrealizowane
3.	Zaleca się pozyskanie opinii studentów na temat realizowanych przez nich praktyk.	Wprowadzono dodatkowy instrument ewaluacyjny w postaci „Ankiety oceny poziomu zadowolenia ze studiów i odbywania praktyk”, kierowany do studentów prowadzonych na Wydziale studiów o profilu praktycznym. Pytania zawarte w ankiecie dotyczą np. oceny przydatności praktyk i ich wymiaru czasowego	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z koncepcją kształcenia i efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany (a więc nauk prawnych, nauk socjologicznych i psychologii z uwzględnieniem proporcji pomiędzy dyscypliną wiodącą a pozostałymi dwoma dyscyplinami), normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, a ponadto są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Czas trwania studiów, nakład pracy konieczny do ukończenia studiów, mierzony łączną liczbą punktów ECTS, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć, zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Plan studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Przewidziany w planie studiów wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie wynikającymi z paragrafu 12 Rozporządzenia w sprawie studiów.

Ani plan studiów stacjonarnych, ani tym bardziej plan studiów niestacjonarnych nie umożliwia wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Plan studiów nie obejmuje zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymaganej prawem liczbie punktów ECTS.

Stosowane na ocenianym kierunku studiów metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich założonych efektów uczenia się, stymulują studentów do samodzielności i odgrywania aktywnej roli w procesie uczenia się, zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Praktyki zawodowe na kierunku kryminologia I stopnia zostały ocenione jako realizowane w sposób co do zasady umożliwiający studentom osiąganie efektów uczenia się właściwych dla kierunku o profilu praktycznym. Stwierdzono jednak konieczność zwiększenia godzinowego wymiaru praktyk realizowanych na studiach niestacjonarnych do 720 godzin. Ponadto zasadna jest ponowna analiza efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych, w szczególności efektu „K02: Student ma świadomość dbałości o dorobek i tradycje zawodu (K_K09)”, którego aktualne brzmienie nie jest adekwatne do specyfiki praktyk i utrudnia jego weryfikację.

Zarówno na studiach stacjonarnych, jak i na niestacjonarnych rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz prawidłową weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

O obniżeniu oceny stopnia spełnienia kryterium zdecydowały następujące nieprawidłowości:

- 1) niższa niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów liczba punktów ECTS uzyskiwana za zajęcia do wyboru zarówno na studiach stacjonarnych, jak i na niestacjonarnych, czyli naruszenie normy prawnej wynikającej z paragrafu 3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2018 r. w sprawie studiów (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 2787),
- 2) niższa niż 5 punktów ECTS liczba punktów uzyskiwanych w ramach zajęć z zakresu nauk humanistycznych, czyli naruszenie normy prawnej wynikającej z paragrafu 3 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia w sprawie studiów,
- 3) niższy niż 720 godzin wymiar praktyk zawodowych realizowanych na studiach niestacjonarnych,
- 4) brak określenia odrębnych efektów uczenia się dla poszczególnych etapów praktyk zawodowych, brak zróżnicowania czynności wykonywanych w ramach tych kolejnych etapów praktyk oraz brak wykazów kategorii potencjalnych pracodawców, u których mogłyby być realizowane te poszczególne kolejne etapy praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie godzinowego wymiaru praktyk zawodowych realizowanych na studiach niestacjonarnych do 720 godzin.
2. W programie studiów (a w konsekwencji również w kartach przedmiotów) zaleca się potraktowanie kolejnych etapów praktyk jako odrębnych zajęć (tzw. przedmiotów), precyzyjne określenie efektów uczenia się osiąganych na każdym etapie praktyk, czynności wykonywanych na każdym etapie.
3. Zaleca się sporządzenie precyzyjnego wykazu kategorii pracodawców, u których może być realizowany dany etap praktyk.
4. Zaleca się doprowadzenie wymiaru punktowego zajęć z zakresu nauk humanistycznych do - wymaganego normą prawną wynikającą z paragrafu 3 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia w sprawie studiów - poziomu 5 punktów ECTS.
5. Zaleca się doprowadzenie wymiaru punktowego zajęć do wyboru do - wymaganego normą prawną wynikającą z paragrafu 3 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie studiów - poziomu 30% ogólnej liczby punktów ECTS zarówno na studiach stacjonarnych, jak i na niestacjonarnych i wyraźne wskazanie tych zajęć w programie.

6. Zaleca się ponowną analizę efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych, w szczególności efektu: „K02: Student ma świadomość dbałości o dorobek i tradycje zawodu. (K_K09)”, pod kątem jego adekwatności do specyfiki modułu praktyk, możliwości jego osiągnięcia oraz weryfikacji.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki i procedura rekrutacji na kierunek kryminologia określone zostały szczegółowo w źródłach prawa wewnętrznego Uczelni tj.: uchwała Senatu UKW Nr 68/2024/2025 z dnia 27.05.2025 w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2025/2026, uchwała Senatu UKW Nr 67/2024/2025 z dnia 27.05.2025 w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2026/2027. W przypadku laureatów i finalistów olimpiad szczebla centralnego oraz laureatów konkursów przyjęto rozwiązania szczególne, również precyzyjnie określone w uchwale Senatu UKW.

Rekrutacja na kierunek kryminologia następuje w ramach planowanej liczby miejsc ustalonej przez Senat UKW. Stosowne uchwały Senatu - w odniesieniu do każdego kolejnego roku akademickiego - określają ogólne, jak i szczegółowe zasady postępowania kwalifikacyjnego oraz harmonogram rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne. Na ocenianym kierunku określone są również zasady rekrutacji cudzoziemców. Zasady te określa Uchwała Nr 68/2024/2025 Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 27.05.2025 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2025/2026. Zasady, wymagane dokumenty i harmonogram rekrutacji publikowane są na stronie internetowej, w języku angielskim, ukraińskim i rosyjskim. Cudzoziemcy biorą udział w rekrutacji na tych samych zasadach jak obywatele polscy. Wśród wymaganych względem cudzoziemców dodatkowych dokumentów znajdują się m.in.:

- 1) dokument uprawniający do podjęcia studiów z pieczęcią apostille lub zalegalizowany w kraju wydania (np. świadectwo maturalne, dyplom studiów I stopnia). Jeśli w kraju wydania dokumentu do przyjęcia na studia wymagany jest egzamin zewnętrzny, UKW również wymaga wyników tego egzaminu. Wyjątek dotyczy kandydatów z Ukrainy, którzy zwolnieni są z obowiązku uzyskania pieczęci apostille na dokumentach uprawniających do podjęcia studiów, jeżeli dołączą do świadectwa lub dyplomu zaświadczenie z systemu edbo.gov.ua,
- 2) zaświadczenie o znajomości języka polskiego na poziomie B2 ESOKJ (na stronie internetowej umieszczona jest informacja o rodzajach dokumentów honorowanych w tym zakresie). Kandydaci, którzy nie posiadają honorowanego przez UKW dokumentu potwierdzającego znajomość języka polskiego na poziomie co najmniej B2 ESOKJ, zobowiązani są do zdania egzaminu przeprowadzanego przez uczelnię.

Przyjęcie na kierunek kryminologia odbywa się na podstawie rankingu średniej ocen (punktów) uzyskanej z części pisemnej na egzaminie maturalnym. Ocenom ze świadectwa dojrzałości

uwzględnianym w procesie kwalifikacji przyznaje się liczbę punktów według zasad precyzyjnie określonych w powyżej przywołanych dokumentach. Jeżeli kandydat na egzaminie maturalnym zdawał historię lub wiedzę o społeczeństwie, to liczbę przyznanych punktów za wymienione przedmioty podwyższa się o 20%. Wynik końcowy uzyskany przez kandydata w postępowaniu kwalifikacyjnym jest wyrażany w punktach i podawany z dokładnością do trzeciego miejsca po przecinku. Kolejność przyjmowania na studia wyznacza pozycja kandydata na liście rankingowej. Przyjęcie na studia na kierunku kryminologia następuje w drodze wpisu na listę studentów z chwilą złożenia ślubowania. Odmowa przyjęcia na studia przybiera formę decyzji administracyjnej, od której przysługuje odwołanie do Rektora.

Zasady rekrutacji publikowane są na stronie internetowej Uczelni, a ponadto zamieszczony jest tam opis kierunku kryminologia (przygotowany również w formie filmu), jak i wykaz zajęć. Nad prawidłowym przebiegiem rekrutacji czuwa Centrum Rekrutacji i Wsparcia Studentów. W rezultacie warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Ponadto są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku kryminologia.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności do efektów uczenia się określonych w programie studiów. Te warunki i procedury określa uchwała Senatu UKW Nr 246/2018/2019 z dnia 24.09.2019 w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia.

Student może realizować część programu studiów w innej uczelni (polskiej lub zagranicznej) na podstawie porozumień międzyuczelnianych. Informacje w tym zakresie dostępne są na stronach Działu Jakości i Organizacji Kształcenia oraz Biura Współpracy Międzynarodowej. Prodziekan ds. Kształcenia w porozumieniu ze studentem zamierzającym realizować część programu studiów poza uniwersytetem, ustala związane z tym obowiązki studenta w innej uczelni. Tak ustalony program studiów studenta jest traktowany jako równoważny i stanowi podstawę zaliczenia semestru/roku studiów odbytych w innej uczelni. W rezultacie warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności do efektów uczenia się określonych w programie studiów.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się, jak i metody stosowane w procesie nauczania są ujęte w sylabusach, sporządzanych przez koordynatorów konkretnych przedmiotów. Następnie przegląd i akceptacja sylabusów dokonywane są na poziomie Rady Kierunku. Sylabusy są dostępne dla studentów w systemie USOSweb. Przeanalizowane sylabusy pozwalają wskazać, że w niektórych sylabusach do poszczególnych przedmiotów pojawiają się braki lub uchybienia. Należy wskazać na następujące obszary wymagające poprawy:

- 1) Uaktualnienie literatury (przykładowo: najnowsza literatura wskazana do przedmiotu „Zapobieganie przestępczości” jest z roku 2017, „Bezpieczeństwo imprez masowych” – 2021 r., „Bezpieczeństwo w komunikacji” – 2020 r., „Biometria” – 2026 r., „Dostęp do informacji i ich ochrona” – 2018 r., „Handel ludźmi” – 2017 r., „Instytucje ochrony prawa” – 2016 r.). Tak

przestarzała literatura przedmiotu budzi uzasadnione obawy co do należytego osiągnięcia efektów uczenia się.

- 2) Przeanalizowanie opisu weryfikacji efektów kształcenia w kontekście metod, które muszą odpowiadać efektom w zakresie kompetencji i umiejętności (przykładowo: przedmiot „Historia przestępczości” – brak wskazania jakichkolwiek metod dydaktycznych, dodatkowo jako efekt uczenia się wskazano: U2 potrafi brać udział w debacie w oparciu o argumentację kryminologiczną z uwzględnieniem historii przestępczości, a jednocześnie zaliczenie z przedmiotu następuje na podstawie odpowiedzi na trzy pytania otwarte, bez oceny udziału w debacie).
- 3) Należy doprecyzować formę zaliczenia/egzaminu poszczególnych przedmiotów (są przedmioty, gdzie metody i kryteria oceniania zostały dookreślone np. „Instytucje ochrony prawa”, ale również i przedmioty, gdzie nie określono formy zaliczenia/egzaminu np. „Postępowanie karne”, albo określono niezwykle ogólnie „Ochrona własności intelektualnej” – test jednokrotnego wyboru ok. 30 pytań, „Odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych” – test jednokrotnego wyboru, próg zaliczeniowy 60%).

Co do zasady metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały prawidłowo dookreślone i umożliwiają skuteczną weryfikację, są bezstronne, rzetelne, przejrzyste i wiarygodne oraz zapewniają porównywalność ocen, jak również umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku kryminologia, jednakże - jak wskazano - istnieją obszary wymagające doprecyzowania i poprawy.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, jak również sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, nie umożliwiają w pełni skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Weryfikacja efektów uczenia się opiera się bowiem wyłącznie na analizie dziennika praktyk, w którym nie dokonuje się rozróżnienia stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się, a analiza odbywa się na podstawie ogólnego opisu czynności realizowanych przez studenta w trakcie praktyki.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 ESOKJ, w tym terminologii specjalistycznej.

Student otrzymuje informację zwrotną od nauczyciela przede wszystkim w postaci oceny wpisanej do systemu USOS, która stanowi potwierdzenie osiągnięcia bądź nieosiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Student ma również prawo do wglądu do swojej pracy zaliczeniowej lub egzaminacyjnej (Zarządzenie Zastępcy Dyrektora Instytutu Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 1/10/2020 z dnia 1 października 2020 w sprawie zasad wglądu studentów do prac zaliczeniowych oraz egzaminów) oraz do omówienia uzyskanej oceny z prowadzącym zajęcia. Na zakończenie studiów informacja zwrotna przekazywana jest w czasie obrony pracy dyplomowej oraz poprzez system APD i USOS, w których widoczna jest średnia ocen ze studiów oraz recenzje pracy dyplomowej. Podczas egzaminu dyplomowego student otrzymuje ocenę z egzaminu dyplomowego, a także końcową ocenę na dyplomie, która wyliczana jest na podstawie średniej ocen ze studiów, ocen pracy dyplomowej oraz oceny z egzaminu dyplomowego. Po zakończeniu studiów student ma wgląd do wszystkich uzyskanych ocen. W rezultacie na kierunku kryminologia określono zasady przekazywania studentom informacji

zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Dodatkowo określono zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. W przypadku sytuacji konfliktowych, na wniosek studenta kwestionującego warunki w jakich odbył się egzamin, prawidłowość jego przebiegu bądź obiektywność uzyskanej oceny, Dyrektor Kolegium rozstrzyga o przeprowadzeniu egzaminu komisyjnego (§34 Regulaminu Studiów UKW).

Celem zapobiegania zachowaniom nieetycznym i niezgodnym z prawem i reagowania na nie, na kierunku kryminologia nowoprzyjęci studenci przechodzą szkolenia obowiązkowe obejmujące: szkolenie z praw studenta, szkolenie antydyskryminacyjne oraz szkolenie dotyczące organizacji uczelni i etykiety akademickiej. Prowadzący zajęcia informują studentów o konieczności przestrzegania zasad etycznych, w tym właściwego zachowania podczas zajęć oraz zaliczeń, takich jak obowiązek odłożenia telefonów komórkowych, plecaków i toreb. W procesie dyplomowania stosowane są mechanizmy zapewniające samodzielność pracy studentów, obejmujące m.in. weryfikację prac w systemie antyplagiatowym, składanie oświadczeń o samodzielnym wykonaniu pracy oraz etapowe przekazywanie prac dyplomowych do oceny. Na ocenianym kierunku prowadzi się obecnie prace nad opracowaniem zasad zarządzania i korzystania z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji w procesie dydaktycznym.

Z uwagi na przyjęte na kierunku kryminologia rozwiązania informatyczne i korzystanie z platformy MS Teams, metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta.

Zasady i procedury dyplomowania określone zostały w Regulaminie Studiów (załącznik do uchwały Nr 56/2024/2025 Senatu UKW z dnia 29.04.2025 r.). Warunkiem ukończenia studiów i otrzymania dyplomu jest m.in. uzyskanie pozytywnej oceny przygotowanej pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie ostatniego semestru studiów i uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej. Proponowane tematy prac dyplomowych zatwierdza Rada Kierunku. Przygotowanie pracy następuje w ramach seminarium dyplomowego. Małe grupy seminaryjne (maksymalnie 5 osób) sprzyjają efektywnej i zindywidualizowanej pracy ze studentami. Szczegółowy regulamin dyplomowania na kierunku kryminologia przygotowuje Rada Kierunku. Studenci mogą zapoznać się z regulacjami tego regulaminu na stronie internetowej Wydziału. Kandydatów na recenzentów i opiekunów pracy dyplomowej proponuje Prodziekan ds. Kształcenia, a następnie akceptuje Rada Kierunku. Student dokonuje wyboru opiekuna pracy dyplomowej z rozbudowanej listy takich osób, zawierającej opis ich obszarów badawczych, która dostępna jest dla studentów na stronie internetowej. Regulamin dyplomowania określa wskazówki dla studentów jak i wymogi pracy dyplomowej (merytoryczne i formalne). Rada Kierunku otrzymuje od koordynatorów poszczególnych przedmiotów propozycje pytań na egzamin dyplomowy. Obowiązujące na egzaminie dyplomowym zbiory pytań znajdują się w Regulaminie dyplomowania. Na ocenianym kierunku szczegółowo określono kwestie archiwizacji prac, jak również badania Jednolitym Systemem Antyplagiatowym (Zarządzenie Rektora UKW Nr 53/2022/2023 z dnia 10.05.2023 r. w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem JSA). Zgodnie z Regulaminem Studiów oceny pracy dokonuje opiekun pracy dyplomowej i recenzent, a recenzje podlegają opublikowaniu w Archiwum Prac Dyplomowych. Egzamin dyplomowy odbywa się w terminie 3 miesięcy od daty zaakceptowania pracy dyplomowej w systemie APD. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi: przewodniczący, opiekun pracy dyplomowej i recenzent. W trakcie egzaminu

student omawia pracę, a następnie odpowiada na pytania objęte wykazem pytań na egzamin dyplomowy, z czego sporządzany jest protokół. Omówienie przez studenta pracy dyplomowej obejmuje sprawdzenie umiejętności przedstawienia pracy dyplomowej (tematu, celów, hipotez, zakresu podmiotowego i przedmiotowego, wykorzystanych źródeł informacji i metod badawczych, wniosków). Prace szczególnie wyróżniające się mogą zostać zgłoszone do konkursu na najlepszą pracę dyplomową na poziomie Kolegium IV, do którego przynależy oceniany kierunek.

Zgodnie z procedurami przyjętymi na ocenianym kierunku, weryfikacja jakości procesu dyplomowania odbywa się poprzez: 1. dobór opiekunów prac dyplomowych, 2. określenie liczebności grup seminaryjnych, 3. kontrolę nad prawidłowym formułowaniem tematów prac dyplomowych. Jak wykazała weryfikacja losowo wybranych prac dyplomowych, podejmowane działania w obszarze weryfikowania procesu dyplomowania muszą zostać wzmocnione.

Obszarem wymagającym poprawy jest po pierwsze jakość samych prac dyplomowych. Pomimo dokładnie określonych na ocenianym kierunku wymogów jakie powinny spełniać prace dyplomowe (Regulamin Dyplomowania na Wydziale Prawa i Ekonomii UKW w Bydgoszczy, Kryminologia studia I stopnia) weryfikacja losowo wybranych prac pozwala stwierdzić, że do obrony dopuszczane są prace, które tych wymogów nie spełniają. Przykładowo: zgodnie z Regulaminem Dyplomowania dla kierunku kryminologia: wstęp do pracy powinien zawierać ogólne informacje dotyczące pracy, takie jak: uzasadnienie wyboru tematu i jego znaczenia dla kryminologii, określenie celów stawianych sobie przez autora pracy, wskazanie problemu, który ma być rozwiązany, wskazanie zakresu i oczekiwanych efektów planowanej analizy, informacje na temat zastosowanych metod badawczych (metody formalno-dogmatycznej, metody statystycznej, metody monograficznej, metody komparatystycznej i innych), informacje o wykorzystanych źródłach wiedzy, w szczególności aktów prawnych, opracowań zwartych i artykułów, orzeczeń, stron internetowych i innych, krótki opis struktury pracy, w szczególności liczby, kolejności i charakteru poszczególnych rozdziałów). W przypadku losowo wybranych do weryfikacji prac, żadna z nich nie zawiera całości wymaganych elementów (np. kompletny brak informacji na temat zastosowanych metod badawczych), pojawiają się jedynie niektóre ze wskazanych w Regulaminie ogólne informacje dotyczące pracy. Zgodnie z regulaminem: bibliografia powinna wyodrębnić: źródła prawa według ich systematyzacji pionowej z uwzględnieniem chronologii, publikacje wymienione w kolejności alfabetycznej według nazwisk autorów (lub tytułów – w przypadku prac pod redakcją), orzeczenia, strony internetowe, pozostałe źródła. Poszczególnych pozycji nie należy numerować. W przypadku losowo wybranych do weryfikacji prac stwierdzić należy, iż w jednej z prac w wykazie aktów prawnych wymieniono wyroki, jak i odpowiedź podsekretarza stanu. Ponadto wszystkie pozycje wymienione w bibliografii są ponumerowane, a zatem nieuwzględniające wymogów Regulaminu. Dodatkowo znacząca część pozycji wymienionych w bibliografii została przywołana wraz z numerami stron. Ilość błędów językowych jest tak znaczna (błędy w nazwiskach autorów, w tytułach publikacji, w tekście głównym), że zaburzają one zrozumienie tekstu, a ponadto rodzą pytanie o jakość seminarium dyplomowego z uwagi brak ich wychwycenia, jak i brak weryfikacji przed skierowaniem do obrony. Kolejny przykład: zgodnie z przyjętą w Regulaminie Dyplomowania zasadą: jeśli przywoływane źródło powtarza się w kolejnych dwóch przypisach należy stosować ibidem (albo tamże) – zasada ta również kompletnie nie znalazła zastosowania w weryfikowanej pracy dyplomowej. Nieprawidłowości te nie znalazły należytego dostrzeżenia ani na poziomie recenzji dokonanej przez opiekuna pracy dyplomowej, ani recenzenta, a wystawione przez nich oceny są zawyżone. Zaleca się ocenę prac dyplomowych zgodnie z przyjętymi w tym zakresie wymogami określonymi w Regulaminie Dyplomowania.

Po drugie, z uwagi na to, iż oceniany kierunek jest kierunkiem praktycznym, należy zintensyfikować działania nakierowane na aspekt praktyczny przygotowywanych prac dyplomowych. Weryfikacja losowo wybranych prac wskazuje, że zdarzają się prace, gdzie dominuje rozbudowany komponent teoretyczny polegający w dużej mierze na powtarzaniu regulacji normatywnej (nierzadko poprzez cytowanie wprost), a zagadnienia natury praktycznej są wtórne. Mając na uwadze powyższe: przyjęte na ocenianym kierunku zasady i stosowane procedury dyplomowania w zakresie doboru recenzentów, jak i wyboru tematów są trafne i specyficzne, ale wymagają wzmocnienia działań projakościowych. Dlatego zaleca się wystawianie ocen uwzględniających stopień spełniania określonych na kierunku kryteria wymogów Regulaminu dyplomowania, jak i zaleca się działania kontrolne na etapie badania dopuszczanych do obrony prac.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się określone są w sylabusach do poszczególnych przedmiotów. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych i dzienników praktyk. Po zakończeniu semestru nauczyciel akademicki przekazuje do sekretariatu dokumentację związaną z efektami uczenia się (testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty realizowane przez studentów) co szczegółowo reguluje Uchwała Rady Kolegium IV Nr 4/2024/2025 z dnia 11.09.2025 r. w sprawie zasad i procedury dokumentowania efektów uczenia się. Dokumentacja przechowywana jest w sekretariacie przez okres dwóch lat. W przypadku zajęć prowadzonych na odległość z wykorzystaniem platformy MS Teams stosuje się elektroniczną archiwizację prac etapowych studentów. Student ma prawo wglądu do swoich prac. Dodatkowo weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia, odbywa się także poprzez proces dyplomowania, bowiem prace dyplomowe pozwalają również zweryfikować zakładane efekty uczenia się. Prace dyplomowe oraz ich recenzje przechowywane są w systemie USOSweb. Protokoły z egzaminów dyplomowych w formie papierowej przechowywane są w dokumentacji studenta prowadzonej przez Biuro Obsługi Studentów.

Wgląd do prac pozwala stwierdzić, że rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów oraz stawiane im wymagania są dostosowane do poziomu i profilu studiów, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku kryminologia. Wystawione oceny prac etapowych oraz egzaminacyjnych są bezstronne, rzetelne, porównywalne i zasadne. Natomiast wskazać należy – sygnalizowane już - obszary do poprawy w odniesieniu do prac dyplomowych, gdyż, w przypadku losowo wybranej pracy dyplomowej poddanej weryfikacji – oceny (zarówno opiekuna pracy dyplomowej jak i recenzenta) zostały zawyżone.

Studenci są autorami, jak i współautorami publikacji fachowych w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku kryminologia. Jako konkretne przykłady wskazać należy: publikację studentki kierunku kryminologia w 2024 r.: „Dylemat kary śmierci – rozważania na gruncie historycznym i kulturowym” w „Dogmatyce Prawa”, publikację współautorską studentek kierunku kryminologia w 2023 r.: „Efektywność profilowania w polskim postępowaniu karnym” w „Folia Iuridica Universitatis Wratislaviensis”, jak również publikacja współautorska studentek kierunku kryminologia w 2025 r.: „Usuwanie i handel ludzkimi organami analiza zjawiska w ujęciu kryminologicznym i prawnoczwolniczym” w „Zbliżenia Cywilizacyjne” T. 21/nr 1. Publikacje fachowe studentów w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla ocenianego kierunku również wskazują na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku stosowane są spójne zasady przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające ich właściwy dobór. Precyzyjnie określono zasady progresji studentów, zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów oraz kwalifikacji. System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są powszechnie uznawane w środowisku akademickim, zorientowane na studenta i umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Pozwalają one na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku kryminologia. Przeanalizowane sylabusy pozwalają wskazać na następujące obszary wymagające poprawy: Uaktualnienie przestarzałej literatury, przeanalizowanie opisu weryfikacji efektów uczenia się w kontekście metod, które muszą odpowiadać efektom w zakresie kompetencji i umiejętności, należy doprecyzować formę zaliczenia/egzaminu poszczególnych zajęć. Obszarami wymagającymi poprawy w odniesieniu do prac dyplomowych jest ich jakość (w zgodzie z przyjętym na kierunku kryminologia Regulaminem Dyplomowania), jak również nakierowane ich na aspekt praktyczny.

O obniżeniu oceny stopnia spełnienia kryterium zadecydowały następujące nieprawidłowości:

- 1) Dokonywanie oceny prac dyplomowych w oderwaniu od zasad określonych w Regulaminie dyplomowania na kierunku kryminologia.
- 2) Brak kontroli jakości prac dopuszczanych do obrony.
- 3) Brak prawidłowej weryfikacji sylabusów pod kątem aktualności literatury obowiązkowej jak i uzupełniającej.
- 4) Brak przeanalizowania opisu weryfikacji efektów kształcenia w kontekście metod, które muszą odpowiadać efektom w zakresie kompetencji i umiejętności.
- 5) Brak prawidłowej weryfikacji sylabusów pod kątem doprecyzowania w nich formy zaliczenia/egzaminu w odniesieniu do tych zajęć, gdzie tego dookreślenia brakuje.
- 6) Brak właściwych metod weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się podczas praktyk zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się zintensyfikowanie działań projakościowych w odniesieniu do prac dyplomowych, polegających na: ocenie prac dyplomowych zgodnie z przyjętymi w tym zakresie wymogami określonymi w Regulaminie Dyplomowania na kierunku kryminologia, wprowadzeniu procedur mających na celu kontrolę jakości prac dopuszczanych do obrony, jak również wzmocnieniu komponentu praktycznego prac powstających na kierunku kryminologia.
2. Zaleca się dopracowanie sylabusów poprzez uaktualnienie wskazanej w nich literatury obowiązkowej jak i uzupełniającej. Należy przeanalizować dostępne na rynku aktualne pozycje literaturowe w stosunku do każdego z zajęć, objętych programem studiów.
3. Zaleca się przeanalizowanie opisu weryfikacji efektów uczenia się w kontekście metod, które muszą odpowiadać efektom w zakresie kompetencji i umiejętności.
4. Zaleca się doprecyzowanie w kartach zajęć formy zaliczenia/egzaminu w odniesieniu do tych zajęć, gdzie tego dookreślenia brakuje np. „Postępowanie karne”, „Ochrona własności intelektualnej”, „Odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych”.
5. Zaleca się stworzenie mechanizmów weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się osiąganych podczas praktyk zawodowych, który uwzględnia możliwość prawidłowej weryfikacji każdego z efektów.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku kryminologia zajęcia prowadzi 48 nauczycieli akademickich, z których 37 to pracownicy Wydziału Prawa i Ekonomii, 10 z innych wydziałów UKW i 1 osoba współpracująca w oparciu o umowę cywilnoprawną. Spośród pracowników prowadzących zajęcia na kierunku kryminologia 7 osób posiada stopień doktora habilitowanego i są to osoby zatrudnione na stanowiskach profesora uczelni (4 z nich to specjaliści prawa karnego i jego nauk pomocniczych). Dodatkowo 2 osoby posiadające stopień doktora zatrudnione są na stanowiskach profesora uczelni, z uwagi na ich istotne osiągnięcia naukowe. Najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele akademicy, którzy posiadają stopień doktora nauk prawnych i zatrudnieni są na stanowiskach adiunktów. Liczebność kadry (48) w stosunku do liczby studentów (234 na studiach stacjonarnych, 189 na studiach niestacjonarnych) umożliwia prawidłową realizację zajęć. Struktura kadry jest prawidłowa. Uczelnia w swojej polityce kadrowej zmierza do odchodzenia od umów cywilnoprawnych na rzecz zatrudnienia etatowego jako właściwszego dla budowania potencjału dydaktycznego i naukowego.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z dyscypliną nauki prawne posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie tej dyscypliny i doświadczenie zawodowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku kryminologia (np. doświadczenie w strukturach policji; w tym w laboratorium kryminalistycznym, w korporacjach prawniczych, we władzach podmiotów niepublicznych działających w obszarze resocjalizacji i oddziaływań penitencjarnych, w administracji publicznej) co przekłada się na prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Większość kadry na kierunku kryminologia łączy wiedzę naukową z praktycznym doświadczeniem w ramach działalności zawodowej prowadzonej poza Uczelnią, spójnej z tematyką zajęć. Dorobek naukowy pracowników skoncentrowany jest w szczególności na szeroko rozumianej problematyce prawa karnego i jego nauk pomocniczych. Są to zarówno monografie, artykuły w czasopismach z listy ministerialnej, komentarze. Dorobek poszczególnych pracowników powiązany jest z tematyką prowadzonych przez nich zajęć.

Natomiast w odniesieniu do pozostałych dyscyplin: psychologia 8% i nauki socjologiczne 6% - obszarem wymagającym poprawy jest wzmocnienie kadrowe. Na kierunku kryminologia jest tylko jedna osoba posiadająca doktorat z nauk socjologicznych (prowadząca „Podstawy socjologii”) i tylko jedna osoba posiadająca doktorat z psychologii (prowadząca „Podstawy psychologii”, „Psychopatologię”, „Psychologię zeznań”, „Suicydologię”). Osoby te posiadają zarówno aktualny dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe (odpowiednio w dziedzinie nauk socjologicznych/psychologii), ale przy koncepcji studiów przypisującej kierunek kryminologia w 8% do psychologii i w 6% do socjologii, tylko jeden pracownik w tych dyscyplinach wskazuje na niedobór kadrowy. Rekomenduje się konieczne wzmocnienie kadrowe w tych dyscyplinach.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne (w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) umożliwiające prawidłową realizację zajęć, co potwierdza ich udział w szeregu szkoleń i kursów dydaktycznych np. w ramach projektu „Innowacyjny Dydaktyk UKW”, w tym również z metodyki nauczania zdalnego, czy też przeciwdziałaniu wykluczeniu cyfrowemu.

Przydział zajęć koordynowany jest przez Prodziekana ds. Kształcenia w we współpracy z kierownikami katedr w oparciu o Zarządzenie Zastępcy Dyrektora (nauki prawne) Wydziału Prawa i Ekonomii UKW Nr 1/04/2020 z dnia 15.04.2020 r. Przy obsadzie zajęć bierze się pod uwagę: dorobek badawczo-dydaktyczny i jego zgodność z efektami danych zajęć, doświadczenie praktyczne, wyniki ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez studentów. Doświadczenie praktyczne jest szczególnie istotne przy obsadzie zajęć o charakterze praktycznym (laboratoria, konwersatoria). Dodatkowo na obsadę zajęć wpływa monitoring jakości pracy i rozwoju kadry. Jest on realizowany poprzez ocenę okresową (cyklicznie oceniany jest dorobek naukowy, dydaktyczny, organizacyjny pracownika), jak i hospitacje prowadzonych zajęć. W rezultacie przydział zajęć poszczególnym nauczycielom akademickim, w tym nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, oraz innym osobom prowadzącym zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich, w tym nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, oraz innych osób prowadzących zajęcia, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenia godzinowe nie są znaczne i tylko w przypadku dwójga pracowników są to wyższe wartości, wynikające z pełnienia przez nich funkcji opiekunów praktyk.

Władze Uczelni prowadzą ocenę stanu zatrudnienia w perspektywie krótko i długookresowej. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, oparty o konkursy na wolne stanowiska pracy. Nabór ten wynika z adekwatnych potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć na kierunku kryminologia. W trakcie doboru uwzględnia się w szczególności dorobek naukowy, doświadczenie dydaktyczne i zawodowe. Na kierunku kryminologia zaspokajane są szeroko potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Kadra miała możliwość uczestniczenia w szkoleniach z zakresu: innowacyjnych umiejętności dydaktycznych, umiejętności informatycznych, prowadzenia dydaktyki w języku obcym, zarządzania informacją. Kierunek kryminologia włączony jest w realizację założeń dokumentu „Polityka doskonalenia dydaktycznego na UKW”. Na ocenianym kierunku prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem. Przeprowadzana jest zarówno ankietyzacja zajęć przez studentów, jak również hospitacje zajęć. Wyniki tych ocen są wykorzystywane w polityce kadrowej. Wyniki ankiet studenckich były co do zasady bardzo pozytywne, natomiast w dwóch przypadkach konieczna była rozmowa celem omówienia koniecznych, zasygnalizowanych przez studentów zmian. Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające ich prawidłową realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich (z uwagi na silne nakierowanie na umowy o pracę, przy sporadycznym korzystaniu z umów zleceń) i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia. Motywacją do podnoszenia kompetencji dydaktycznych, jak również do rozwoju naukowego dla pracowników ocenianego kierunku są corocznie przyznawane nagrody Rektora UKW za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Całość działań w obrębie polityki kadrowej wzmacnianych jest poprzez system ewaluacji i monitoringu. Stałe analizy dokonywane na ocenianym kierunku obejmują opinie studentów, ocenę zajęć dydaktycznych oraz identyfikację problemów zgłaszanych przez samą kadrę akademicką.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, a także wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, jak również formy pomocy ofiarom. W tym celu na kierunku kryminologia funkcjonuje Komisja Antymobbingowa. Ponadto w sytuacjach konfliktowych pracowników wspiera Pełnomocnik ds. Pomocy Psychologicznej. Swoim wsparciem pracownikom Uczelni służy także Pełnomocniczka ds. Równości Płci, co wpisuje się w funkcjonujący na kierunku Plan Równości Płci.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W większości przypadków nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku reprezentują dyscyplinę nauki prawne. Ich dorobek naukowy, jak i doświadczenie zawodowe są zgodne

z wymaganiami. Z uwagi na przypisanie kierunku oprócz nauk prawnych (86%) również do psychologii (8%), jak i nauk socjologicznych (6%) należy wskazać na niedobory kadrowe w tych dyscyplinach. Na kierunku kryminologia jest tylko jedna osoba posiadająca doktorat z socjologii (prowadząca „Podstawy socjologii”) i tylko jedna osoba posiadająca doktorat z psychologii (prowadząca „Podstawy psychologii”, „Psychopatologie”, „Psychologię zeznań”, „Suicydologię”).

Proporcje obciążeń godzinowych poszczególnych pracowników w ramach pensum są właściwe. Polityka kadrowa na ocenianym kierunku jest prowadzona w oparciu o stosowne w tym zakresie przepisy i przyjęte na Uczelni standardy. Na ocenianym kierunku prowadzona jest systematyczna i kompleksowa ocena jakości kadry przez przełożonych, jak również studentów. Istnieją rozbudowane i jasno określone regulacje pozwalające na rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, jak i przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacja

Z uwagi na przyjętą koncepcję studiów i przypisanie kierunku kryminologia w 8% do psychologii i w 6% do nauk socjologicznych, konieczne jest wzmocnienie kadrowe w tych dyscyplinach, gdyż aktualnie w każdej z nich jest tylko po jednym pracowniku.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia w ramach kierunku kryminologia na UKW prowadzone są w zabytkowym budynku, usytuowanym przy Placu Józefa Weyssenhoffa 21, znajdującym się w bliskim sąsiedztwie siedziby głównej UKW w Bydgoszczy oraz Biblioteki Głównej, z którymi budynek ten współtworzy kampus akademicki. Studenci kierunku mogą korzystać z: auli na 130 miejsc, sali wykładowej na 64 miejsca, dwóch sal dydaktycznych na 50 miejsc, czterech sal dydaktycznych na 40 miejsc, dziewięciu sal dydaktycznych na 30 miejsc, pięciu sal dydaktycznych na 20 miejsc, sali seminaryjnej, dwóch sal komputerowych po 20 miejsc każda. W obrębie budynku wydzielono również strefy relaksacyjne do wypoczynku dla studentów. Pracownicy korzystają z pokoiów wydzielonych dla poszczególnych katedr, jak i pokoju socjalnego (wyposażonego w lodówkę, kuchenkę mikrofalową, czajnik, ekspres do kawy). Dodatkowo zarówno studenci jak i nauczyciele akademicy korzystać mogą z punktu gastronomicznego, gdzie sprzedawane są również ciepłe posiłki. Do dyspozycji mają również obiadamat, gdzie odbierają zamówione wcześniej posiłki.

Studenci i wykładowcy mają zapewnioną możliwość korzystania z symulacyjnej sali rozpraw. Sale, gdzie odbywają się zajęcia wyposażone są w rzutniki, projektory, tablice (w tym interaktywne), stosowne meble i rolety przeciwsłoneczne. W rezultacie infrastruktura i jej wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i adekwatne

do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, a także umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem kryminologia. Do dyspozycji studentów są dwie profesjonalne walizki kryminalistyczne (uniwersalna i daktyloskopijna), mikroskopy oraz alkogogle i narkogogle. Zawarto również umowę na wynajem wariografu dostępnego w ramach zajęć „Badania wariograficzne”. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne oraz oprogramowanie specjalistyczne są sprawne, nowoczesne, nie odbiegają od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku kryminologia oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć. We wszystkich salach wykładowych i pracowni komputerowej znajdują się projektory z możliwością podłączenia komputera przenośnego. Dodatkowo prowadzący mogą korzystać z rzutników mobilnych i licznych laptopów, których zasób jest stale powiększany. Pracownie komputerowe wyposażone są w komputery PC z systemami Windows 10. W każdej pracowni znajduje się 20 stoisk komputerowych wyposażonych w procesory Intel Core i3 i i5 oraz 8GB pamięci RAM. Wszystkie stanowiska wpięte są do uczelnianej sieci komputerowej mającej dostęp do sieci Internet. Dzięki temu zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej, pomieszczeń dydaktycznych, w tym sprzyjających kształtowaniu umiejętności praktycznych, laboratoriów komputerowych oraz oprogramowania specjalistycznego. Dostęp do tych pomieszczeń studenci mają również poza godzinami zajęć, w celu umożliwienia im wykonywania zadań oraz realizacji projektów. Dodatkowo studenci kierunku kryminologia mają dostęp do specjalnie wydzielonych (w ramach powierzchni biblioteki), w pełni wyposażonych sal projektowych, w których mogą pracować grupowo w dogodnym dla nich czasie.

Na ocenianym kierunku przywiązuje się dużą wagę do zapewnienia dostosowania infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, obejmującego likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego. Budynki dydaktyczne wyposażone są w windy zewnętrzne, jak i przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami toalety. Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewniony bezpłatny dojazd z miejsca zamieszkania na zajęcia i z powrotem. Jednostką odpowiedzialną za szerokie wsparcie osób z niepełnosprawnościami (m.in.: wsparcie psychologiczne, asystenci, alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego, wsparcie logopedyczne, język angielski dla osób słabosłyszących) jest Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia, są połączone z innymi systemami uczelnianymi i dostępne dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Biblioteka zlokalizowana jest w bezpośredniej bliskości budynku zajmowanego przez kierunek kryminologia. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników i godziny otwarcia (6 dni w tygodniu) zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Biblioteka mieści się w nowoczesnym, doświetlonym budynku, w pełni dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (również w zakresie wyposażenia w nowoczesne oprogramowanie i sprzętu). Studenci mają zapewniony dostęp do przenośnych powiększalników, urządzeń lektorskich, powiększalnika stacjonarnego, skanera, zestawów komputerowych specjalnie przystosowanych do

potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Biblioteka korzysta również z pomocy tłumacza migowego w formie aplikacji wideo online. Swoim wsparciem służą specjaliści asystenci biblioteczni, których głównym zadaniem jest wsparcie w korzystaniu z zasobów zarówno studentów, jak i pracowników z niepełnosprawnościami.

W budynku biblioteki znajdują się nowoczesne magazyny ze zbiorami, sale dydaktyczne, pracownie, czytelnie, przestrzenie spoteczne, pomieszczenia do pracy indywidualnej i grupowej, pracownie internetowe i multimedialne, jak również sala konferencyjna na 200 osób. Zasoby biblioteki to łącznie ponad 821 870 pozycji; w tym około 37355 pozycji w obszarze nauk prawnych. Księgozbiór dedykowany studentom kryminologii liczy ponad 7720 woluminów. Biblioteka posiada rozbudowane zbiory zgodne pod względem aktualności, zakresu tematycznego, zasięgu językowego i formy wydawniczej z potrzebami procesu nauczania i uczenia się na kierunku kryminologia. Zbiory obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku oraz prawidłową realizację zajęć. Zbiory dostępne są zarówno tradycyjnie, jak i z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej.

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewnione są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej, udostępniane studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dostępne i dopasowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Studenci i wykładowcy mają zapewniony dostęp do Systemu Legalis, Academica, IBUK Libra. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są stale rozwijane i doskonalone. W ramach tego procesu brane są pod uwagę potrzeby i opinie nauczycieli akademickich oraz innych interesariuszy. Dlatego dokonywane są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym używanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, oprogramowania specjalistycznego, zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych, obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności oraz dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów i potrzeb osób niepełnosprawnością. Studenci mogą wyrażać swoje potrzeby i sugestie podczas spotkań z Władzami Wydziału, jak również poprzez samorząd studencki. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, oprogramowania specjalistycznego oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych. Konkretnymi przykładami takich działań jest wymiana nagłośnienia auli, jak i lepsze oświetlenie schodów wejściowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Sale dydaktyczne, w których odbywają się zajęcia na kierunku kryminologia, jak również ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne oraz specjalistyczne oprogramowanie są sprawne i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Liczba stanowisk badawczych i komputerowych są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych oraz ich nowoczesne wyposażenie techniczne zapewniają studentom i pracownikom komfortowe warunki do korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Zasoby biblioteczne są rozbudowane i zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, obejmują literaturę zalecaną w sylabusach. Studenci kierunku kryminologia mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej oraz pomieszczeń dydaktycznych i komputerowych, jak i specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć w celu wykonywania zadań i realizacji projektów. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, jak i biblioteczna jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia prowadzi szeroką i aktywną, w tym stałą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności z instytucjami sektora publicznego oraz podmiotami realizującymi zadania z zakresu bezpieczeństwa, wymiaru sprawiedliwości i pomocy społecznej. Należy wskazać, że współpraca ma charakter zróżnicowany, przy czym w największej mierze dotyczy odbywania praktyk zawodowych przez studentów kierunku kryminologia, przy znaczących brakach dotyczących wpływu otoczenia społeczno - gospodarczego na program studiów.

W zakresie wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego na program studiów rozumiany jako całość, zgodnie z przepisami rozporządzenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie studiów, współpraca ta nie może zostać uznana za wystarczającą. W praktyce sprowadza się ona bowiem głównie do formalnego, pisemnego opiniowania całości programu studiów, bez pogłębionej analizy np. efektów uczenia się, adekwatności treści do profilu praktycznego czy powiązania z aktualnymi i prognozowanymi potrzebami rynku pracy.

Przy tym należy podkreślić udział przedstawiciela otoczenia społeczno-gospodarczego w Radzie Kierunku Kryminologia. Obecność Komendanta Straży Miejskiej w Bydgoszczy umożliwia bieżącą

wymianę doświadczeń oraz konsultowanie zagadnień programowych z perspektywy praktyki zawodowej, w szczególności w obszarze bezpieczeństwa i porządku publicznego. Jednocześnie wpływ ten ma charakter punktowy i opiera się na jednej perspektywie instytucjonalnej, co wskazuje na potrzebę szerszego i bardziej zróżnicowanego włączania interesariuszy zewnętrznych w proces doskonalenia programu studiów.

Zgromadzona dokumentacja oraz przebieg wizytacji wskazują bowiem, że przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wykazują wysoką gotowość i otwartość na współpracę z Uczelnią. Brakuje jednak rozwiązań organizacyjnych, które umożliwiłyby efektywne, pogłębione konsultowanie programu studiów zarówno w odniesieniu do kierunku jako całości, jak i do wyspecjalizowanych treści programowych istotnych z perspektywy poszczególnych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto nie funkcjonuje obecnie forum wymiany informacji pomiędzy samymi pracodawcami, działające pod asumptem Uczelni lub mniej formalne rozwiązanie, które umożliwiłoby cykliczną dyskusję nad rozwojem kierunku. Utrudnia to w praktyce ocenę przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jego praktycznego charakteru, a w konsekwencji modyfikacji programu studiów. Utworzenie takiego forum, np. w formule spotkań odbywających się co najmniej raz w semestrze, mogłoby stanowić istotny element wzmacniający systemowy charakter współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz realny wpływ interesariuszy na doskonalenie programu studiów.

Podkreślić należy, że w kwestii katalogu podmiotów współpracujących z Uczelnią, pamiętając o zakresie tych relacji, podjęto liczne współprace z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, obejmujące instytucje sektora publicznego, wymiaru sprawiedliwości, służby mundurowe, administrację samorządową, jednostki pomocy społecznej oraz wybrane podmioty prywatne. Kluczowymi partnerami są sądy powszechne, prokuratury, Policja oraz jednostki Służby Więziennej, w tym zakłady karne i areszty śledcze. Istotną rolę odgrywają także instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne i zarządzanie kryzysowe, takie jak straże miejskie, straż pożarna, inspektoraty transportu drogowego oraz organy administracji publicznej. Ważnym partnerem są również instytucje pomocy społecznej i wsparcia rodziny, które uczestniczą w kształceniu studentów poprzez praktyki, warsztaty i transfer doświadczeń zawodowych. Uczelnia współpracuje także z podmiotami prywatnymi i organizacjami pozarządowymi, w tym kancelariami prawnymi i biurami detektywistycznymi.

Jednocześnie należy podkreślić, że Uczelnia realizuje inne formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wykraczające poza bezpośredni wpływ na program studiów oraz organizację praktyk zawodowych. Obejmują one w szczególności organizację wykładów otwartych, seminariów i warsztatów tematycznych prowadzonych przez praktyków reprezentujących różne instytucje i zawody, a także cykliczne spotkania ze studentami poświęcone prezentacji realiów pracy zawodowej oraz możliwych ścieżek kariery. Istotnym elementem tej współpracy są również wizyty studyjne realizowane w instytucjach zewnętrznych, takich jak sądy, zakłady karne, jednostki Policji, instytucje administracji publicznej czy podmioty pomocy społecznej, które umożliwiają studentom bezpośredni kontakt z praktyką funkcjonowania tych instytucji. Ponadto Uczelnia współorganizuje konferencje naukowe, seminaria eksperckie oraz debaty publiczne z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, a także angażuje się w realizację projektów edukacyjnych i popularyzatorskich adresowanych do społeczności lokalnej i regionalnej. Współpraca ta obejmuje również działania z zakresu upowszechniania wiedzy, realizowane we współpracy z mediami, instytucjami kultury oraz

szkołami ponadpodstawowymi, w tym udział pracowników i praktyków w wydarzeniach otwartych, festiwalach nauki oraz konkursach tematycznych.

W odniesieniu do potrzeby rozwoju systemu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym należy wskazać, że Uczelnia posiada funkcjonujące mechanizmy monitorowania i ewaluacji tej współpracy. Obejmują one m.in. analizę obowiązujących porozumień, inicjowanie kontaktów z nowymi podmiotami, kierowanie zapytań do instytucji zewnętrznych dotyczących możliwości przyjęcia studentów na praktyki oraz pozyskiwanie opinii interesariuszy na temat programu studiów. Działania te umożliwiają stopniowe rozszerzanie bazy interesariuszy zewnętrznych oraz dostosowywanie zakresu współpracy do aktualnych potrzeb organizacyjnych Uczelni i jej partnerów.

Jednocześnie należy zauważyć, że funkcjonujący system ewaluacji, mimo iż pozwala na identyfikację potrzeb w obszarze praktyk zawodowych oraz formalnego opiniowania programu studiów, nie doprowadził dotychczas do zidentyfikowania potrzeby szerszej i bardziej pogłębionej dyskusji dotyczącej kształtu programu studiów. W szczególności nie wyłoniła się potrzeba stworzenia mechanizmów umożliwiających regularne, wielostronne konsultowanie struktury programu, spójności efektów uczenia się oraz adekwatności treści kształcenia z perspektywy zróżnicowanych grup pracodawców. W efekcie potencjał współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie systemowego doskonalenia programu studiów nie jest w pełni wykorzystywany.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia prowadzi szeroką i aktywną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmującą zróżnicowane podmioty istotne z perspektywy potrzeb kierunku studiów. Współpraca ta ma charakter stały i znajduje odzwierciedlenie przede wszystkim w organizacji praktyk zawodowych. Uczelnia wykorzystuje funkcjonujące mechanizmy monitorowania współpracy, co pozwala na systematyczne rozszerzanie bazy interesariuszy zewnętrznych. Jednocześnie przedstawiciele otoczenia wykazują wysoką gotowość do współpracy, co stwarza korzystne warunki do jej dalszego rozwoju.

Zakres tej współpracy w ograniczonym stopniu przekłada się jednak na realny, systemowy wpływ interesariuszy zewnętrznych na kształt programu studiów. O obniżeniu oceny stopnia spełnienia kryterium zdecydowały nieprawidłowości w obszarze wpływu na program studiów. Oddziaływanie otoczenia społeczno-gospodarczego na program ma bowiem charakter punktowy i sprowadza się głównie do formalnego opiniowania całości programu oraz udziału jednego przedstawiciela w Radzie Kierunku. Nie funkcjonują rozwiązania umożliwiające pogłębione, regularne konsultowanie programu studiów z szerszym gronem interesariuszy ani przestrzeń wymiany informacji pomiędzy nimi a Uczelnią. Ponadto mechanizmy ewaluacji współpracy nie doprowadziły dotychczas do zidentyfikowania potrzeby szerszej dyskusji nad doskonaleniem programu studiów. W konsekwencji

potencjał współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie jest w pełni wykorzystywany w procesie systemowego doskonalenia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenie

Zaleca się rozszerzenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w stronę jej wyraźniejszego ukierunkowania na realny i systemowy wpływ przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego na program studiów, w ramach czego zasadne jest stworzenie przestrzeni współpracy i wymiany informacji pomiędzy Uczelnią a szerszym gronem interesariuszy zewnętrznych, umożliwiającej regularną, wielostronną dyskusję nad rozwojem programu studiów. Należy stworzyć mechanizmy wpływu na program studiów jako całość, definiowanego we właściwym rozporządzeniu ws. Studiów, jak i na konkretne efekty uczenia się i treści programowe.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Odpowiedzialne za oceniany kierunek studiów Kryminologia pierwszego stopnia gremia i osoby pełniące funkcje kierownicze w UKW podejmują prawidłowe działania zmierzające do umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej. Swoistym pozytywnym przejawem uwzględnienia potrzeby umiędzynarodowienia już na etapie tworzenia koncepcji ocenianego kierunku było włączenie do programu studiów zajęć umożliwiających zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu transgranicznych aspektów zjawiska przestępczości oraz problematyki walki z przestępczością w wymiarze międzynarodowym: terroryzm i konflikty zbrojne, przestępczość zorganizowana, międzynarodowe i europejskie prawo karne, cyberprzestępczość, przestępczość narkotykowa, handel ludźmi oraz przestępczość cudzoziemców, prawa człowieka.

Zespół Oceniający zapoznał się z opracowaną jeszcze w czasach funkcjonowania Instytutu Prawa i Ekonomii (zastąpionego aktualnie Wydziałem Prawa i Ekonomii) Strategią umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej wspomnianego Instytutu. ZO pozytywnie ocenia fakt, że realizując tę strategię zawarto umowy w ramach programu Erasmus plus z siedmioma uczelniami zagranicznymi prowadzącymi studia na kierunku kryminologia (Miguel Hernández University of Elche w Alicante, Universidad UNIE S.L. w Madrycie, Universitat Jaume I w Castelló de la Plana, University of Foggia, University of Granada, University of Sassari, University of Valencia). W pełni akceptowalne jest rozwiązanie polegające na tym, że studenci ocenianego kierunku kryminologia mogą również korzystać z wymiany akademickiej przewidzianej w umowach z uczelniami zagranicznymi prowadzącymi studia prawnicze (obecnie 19 umów) oraz studia w zakresie administracji, w tym programy kształcenia kandydatów do pracy w policji oraz służby więziennej (18 umów), które umożliwiają osiąganie efektów uczenia się założonych dla ocenianego kierunku kryminologia. Pozytywnie zatem ZO ocenia to, że studenci kierunku kryminologia mogą realizować część programu studiów w uczelni zagranicznej (np. w ramach programu Erasmus plus) na podstawie porozumień międzyuczelnianych, o których

Informacje dostępne są na uczelnianych stronach internetowych, a szczegółowe regulacje zawarte w Regulamin Studiów. Prodziekan ds. Kształcenia w porozumieniu ze studentem zamierzającym realizować część programu studiów poza Uniwersytetem ustala na piśmie lub drogą elektroniczną związane z tym obowiązki studenta w innej uczelni. Tak ustalony program studiów studenta jest traktowany jako równoważny i stanowi podstawę zaliczenia semestru (lub roku) studiów. Jeżeli z powodu różnic programowych między programem ocenianego kierunku studiów a ofertą dydaktyczną uczelni, do której został skierowany student, nie jest spełniony warunek równoważności zajęć, Dyrektor Kolegium IV przed wyjazdem studenta na studia w innej uczelni wyznacza na piśmie różnice programowe i termin ich zaliczenia.

W latach 2023-2025 zrealizowano siedem mobilności zagranicznych studentów kryminologii, w tym: cztery wyjazdy na studia w ramach programu Erasmus plus, dwa wyjazdy w ramach programu Blended Intensive Programme oraz jeden wyjazd w celu odbycia praktyk, co zostało pozytywnie ocenione przez ZO.

Również pozytywnie ZO ocenia fakt, że realizacja mobilności międzynarodowej w ramach zawartych umów jest dostępna nie tylko dla studentów kryminologii, ale również dla pracowników Wydziału, którzy prowadzą na tym kierunku zajęcia dydaktyczne.

W roku 2025 dwie studentki kryminologii oraz jeden nauczyciel akademicki prowadzący na tym kierunku zajęcia dydaktyczne uczestniczyli w edycji programu Blended Intensive Programme, organizowanej przez Wydział Prawa Uniwersytetu w Jaen (Hiszpania).

Władze UKW dostrzegając coraz większe zainteresowanie studentów możliwościami stwarzanymi w ramach Blended Intensive Programme, słusznie podejmują działania zmierzające do organizacji kolejnych edycji tego programu. Obecnie, wraz z partnerami z uniwersytetów w Alba Iulia, Jaen oraz Kijowie przygotowywana jest edycja Blended Intensive Programme pt. Challenges to Human Rights Protection in the Digital Age, adresowana m.in. do studentów kryminologii UKW.

W ramach uczestnictwa w programach wymiany akademickiej, np. Erasmus plus, ważnym i w pełni pozytywnie ocenionym elementem umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego kierunku kryminologia jest włączenie w ten proces nauczycieli akademickich wizytujących z zagranicznych ośrodków akademickich. W latach 2023- 2025 w ramach programu Erasmus plus Wydział Prawa i Ekonomii gościł 4 nauczycieli z uczelni zagranicznych. Treści nauczania uzgadniane w umowach o przyjęcie wykładowcy zagranicznego (Staff Mobility Agreements) są kształtowane w taki sposób, aby w prowadzonych przez nich zajęciach mogli wziąć udział studenci kilku prowadzonych na Wydziale kierunków, w tym studenci ocenianego kierunku studiów kryminologii. Od roku akademickiego 2020/2021 na Wydziale Prawa i Ekonomii organizowane są wykłady otwarte prelegentów zagranicznych, realizowane w formie zdalnej z częstotliwością około jednego wykładu w semestrze, również co do zasady adresowane do studentów wszystkich kierunków studiów prowadzonych przez Wydział, np. wykłady „Praca policjanta we Wspólnym Polsko-Niemieckim Zespole Policyjnym” poprowadzone przez funkcjonariuszy Policji z Polski i Niemiec. Zorganizowano również dwa wykłady otwarte wyłącznie dla studentów kryminologii: „Crime Prevention in the 21st Century: A Policing Perspective from South Asia” i „State of Art of Illegal Market Activities: How Conflict Zones Enable Transnational Crime”.

Kolejnym pozytywnie ocenionym przez ZO przejawem umiędzynarodowienia ocenianego kierunku jest przyjmowanie zagranicznych studentów w ramach programów wymiany. W tym celu m.in. zwiększono do 36 liczbę zajęć dydaktycznych w języku angielskim, realizowanych przez Wydział Prawa i Ekonomii

dla studentów programu Erasmus plus (m.in.: International Criminal Law, Introduction to Polish Criminal Law), które adresowane są do wszystkich studentów zagranicznych studiujących na UKW w ramach programu Erasmus plus.

Jednym ze źródeł wiedzy na temat stopnia umiędzynarodowienia ocenianego kierunku studiów są składane corocznie do bazy POLon raporty, w których wykazywane są m.in. dane dotyczące skali mobilności międzynarodowych. Wnioski płynące z tych raportów pozwalają władzom UKW i innym podmiotom odpowiedzialnym za oceniany kierunek studiów obserwować ogólne trendy, a mianowicie malejącą liczbę wyjazdów studentów UKW, rosnącą liczbę przyjazdów na studia na UKW, a także wzrastającą mobilność nauczycieli akademickich). Prawidłową praktyką jest to, że koordynator uczelniany programu Erasmus plus co roku analizuje ankiety studentów, nauczycieli i pracowników administracji wyjeżdżających z UKW, a wnioski z ankiet szczegółowo opisywane są w dorocznych raportach końcowych przedkładanych Agencji Narodowej Programu Erasmus plus oraz przedstawiane koordynatorom programu Erasmus plus poszczególnych jednostek Uczelni, w tym Pełnomocnikowi Dziekana Wydziału Prawa i Ekonomii ds. Umiędzynarodowienia. Kwestie dotyczące umiędzynarodowienia prezentowane są także w dorocznych sprawozdaniach z działalności: pełnomocników Rektora i jednostek, w tym Wydziału Prawa i Ekonomii oraz Biura Wymiany Międzynarodowej. Współpraca Wydziału z tym Biurem obejmuje działalność informacyjną i promocyjną dotyczącą ocenianego kierunku studiów kryminologia oraz jego potencjału w obszarze umiędzynarodowienia. Ta działalność informacyjna kierowana do studentów ocenianego kierunku studiów dotyczy możliwości wyjazdów na uczelnie zagraniczne celem odbycia części studiów w ramach Programu Erasmus plus oraz możliwości odbycia praktyk za granicą. Możliwe są także indywidualne konsultacje z Pełnomocnikiem Dziekana ds. Umiędzynarodowienia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia obejmującego zarówno pewne elementy programu kształcenia, jak i przede wszystkim wyjazdy zagraniczne studentów oraz nauczycieli akademickich, a także wykłady przyjeżdżających (bądź prowadzone on-line) wykładowców zagranicznych, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz z profilem studiów. Dzięki zawartym umowom z partnerami zagranicznymi, ale także dzięki realizacji tych umów Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów, w tym warunki do wirtualnej i rzeczywistej mobilności nauczycieli akademickich i studentów związanej z ocenianym kierunkiem studiów kryminologia. W wewnętrznych regulacjach przewidziane są mechanizmy uznawania efektów uczenia się uzyskanych przez studentów ocenianego kierunku studiów w zagranicznej instytucji partnerskiej. Na Uczelni prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie oferowane studentom na Uczelni ma charakter trwały, spójny i przemyślany, choć nie jest wolne od pewnych mankamentów prawnych, które wpływają na jakość systemu pomocy materialnej. Obejmuje ono wszystkie kluczowe obszary związane ze wspieraniem studentów w trakcie procesu kształcenia. Przyjmowane formy wsparcia są zróżnicowane i dostosowane do konkretnych potrzeb studentów, a jednocześnie odpowiadają kryteriom i celom wynikającym z realizacji programu studiów na kierunku kryminologia.

Uczelnia oferuje zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej jak i w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku. Regulamin studiów przewiduje istotne z perspektywy wsparcia studenckiego instytucje oraz formy w zakresie studiowania, takie jak np. urlopy od zajęć, egzaminy komisyjne oraz indywidualną organizację studiów. Studenci mogą również konsultować aspekty związane ze swoim procesem uczenia się z nauczycielami akademickimi, którzy prowadzą określone zajęcia. W związku z tym odbywają się regularne dyżury, których harmonogram jest dostępny na stronie internetowej Uniwersytetu. Dodatkowo studenci mają możliwość konsultacji z nauczycielami również poza godzinami dyżurów i zajęć, po indywidualnym kontakcie e-mailowym. Zainteresowane osoby mogą zostać objęte również opieką naukową nauczycieli akademickich w celu wsparcia ich w pierwszych krokach działalności naukowej oraz o charakterze bardziej praktycznym. Studenci mają możliwość korzystania z oprogramowania MS Teams, za pośrednictwem, którego mogą odbywać m.in. wyżej wspomniane konsultacje z nauczycielami akademickimi.

Studenci kierunku są przygotowani do wejścia na rynek pracy i do działalności zawodowej w ramach praktyk obowiązkowych. Oprócz aspektów związanych z odpowiednią ofertą programową Uczelnia dodatkowo organizuje lub wspiera aktywności mające bezpośrednie przełożenie na potencjał zawodowy studentów. Uczelnia posiada rozbudowaną siatkę współprac z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą na terenie Bydgoszczy i w jej okolicach co pozwala studentom na zdobywanie zdywersyfikowanego doświadczenia. Biuro Karier pomaga również w przygotowaniu odpowiedniego CV, a także organizuje Targi Pracy „OfferTy” w którym licznie uczestniczą studenci kierunku kryminologia. Organizuje również liczne spotkania, panele oraz seminaria z udziałem praktyków z zakresu nauk prawnych i instytucji ochrony prawa. System pomocy materialnej na Uczelni zapewnia studentom możliwość uzyskiwania stypendiów socjalnych, zapomóg, stypendium Rektora dla

najlepszych studentów oraz stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Jednakże przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja w zakresie decyzji stypendialnych wskazuje na poważne uchybienia prawne w treściach decyzji stypendiach, które zgodnie z u.p.s.w. są decyzjami administracyjnym. Przedstawione decyzje nie posiadały poprawnych podstaw prawnych na mocy, których zostały wydane, ale przede wszystkim nie zawierały odpowiednich i wyczerpujących Uzasadnień w szczególności w przypadku decyzji odmownych. Brak przedstawienia prawidłowego stanu faktycznego oraz przesłanek wskazujących na decyzje odmowną komisji ws. przyznania świadczenia pozbawia de facto studenta możliwości odwołania się od decyzji. Zaleca się dostosowanie konstrukcji decyzji stypendialnych do wymogów określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego, w szczególności poprzez wskazywanie precyzyjnych podstaw prawnych oraz sporządzanie wyczerpujących uzasadnień przedstawiających stan faktycznych oraz przesłanki argumentujące wydanie danej decyzji, zwłaszcza w przypadku rozstrzygnięć odmownych.

Zainteresowani studenci mogą liczyć na wsparcie materialne w kontekście udziału w konferencjach naukowych, publikacjach oraz konkursach ogólnopolskich i międzynarodowych. Uczelnia zapewnia wsparcie dla osób wybitnych oraz motywuje do osiągania wysokich wyników w nauce. Przykładami takiej motywacji jest fakt, iż najlepsi i najbardziej zainteresowani nauką studenci mogą uczestniczyć np. w symulacji rozprawy sądowej w Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy. Oprócz wspomnianej już wcześniej indywidualizacji organizacji studiów oraz ustawowego stypendium Rektora dla najlepszych studentów, przewidziane zostały dodatkowe stypendia finansowane przez Uczelnię oraz opieka nauczycieli akademickich dla wyróżniających się w nauce studentów. Przykładem takiego wsparcia jest nagroda oraz wyróżnienie Rektora. Studenci kierunku kryminologia aktywnie biorą udział w działalności naukowo-badawczej, w tym w działalność kół naukowych. Studenci kierunku Kryminologii przede wszystkim zrzeszają się w Studenckim Kole Kryminologii. Jednym z przykładów takiej aktywności studentów są Badania naukowe w zakresie zagrożenia przestępczością w Bydgoszczy w którym wzięło udział blisko 200 osób. Wsparcie zapewnianie przez Uczelnię uwzględnia różnorodne aktywności sportowe, organizacyjne i społeczne studentów. Koła naukowe mogą liczyć na wsparcie finansowe ze strony władz wydziału. Studenci mają do dyspozycji szereg różnego rodzaju form pozadydaktycznych, które sprzyjają podniesieniu atrakcyjności studiowania. Mowa tu chociażby o aktywności sportowej (sekcje sportowe) czy artystycznej – Akademicki Chór. Studenci mają zapewnione odpowiednie zaplecze infrastrukturalne pozwalające im aktywnie uprawiać sport. Wsparcie studentów uwzględnia i jest dostosowane do potrzeb osób studiujących na Uczelni. Uczelnia zapewnia szeroki zakres wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Osoby potrzebujące mają możliwość uzyskania odpowiedniego wsparcia w Dziale ds. Osób z Niepełnosprawnościami, które odpowiedzialne jest za opiekę nad osobami z niepełnosprawnością, studiującymi na Uczelni. Jego głównym zadaniem jest diagnozowanie potrzeb studentów z niepełnosprawnością, a w konsekwencji organizowanie form wsparcia dla takich interesariuszy oraz nadzór nad realizacją tych zadań. Do każdego przypadku pełnomocnicy Działu podchodzą indywidualnie i zapewniają odpowiednie wsparcie wymagane w danym przypadku. Studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o wsparcie asystenta czy dedykowany dla osób niewidomych sprzęt pomagający w komunikacji oraz w poruszaniu się na uczelni

Ponadto uczelnia wspiera inne grupy studentów ze specjalnymi potrzebami zapewniając możliwość korzystania z darmowej konsultacji psychologa, logopedy. Na Uczelni działa również Zrzeszenie Osób z Niepełnosprawnościami pozwalające na aktywną partycypację osób neuroroznorodnych w życiu akademickim.

Na Uczelni funkcjonuje w sposób prawidłowy system zgłaszania przez studentów skarg i wniosków. Każde ewentualne zgłoszenie jest rozpatrywane przez władze Wydziału. Stopień podejmowanych działań odpowiada randze rozpatrywanej sprawy. Organizowane są spotkania z Władzami Wydziału oraz Samorządem dla studentów I roku. Studenci mają możliwość spotkania się z władzami Wydziału podczas ich cotygodniowych dyżurów, a w sprawach niecierpiących zwłoki także w innych, indywidualnie ustalonych terminach. W następstwie złożenia skargi lub wniosku przeprowadzane jest wewnętrzne postępowanie wyjaśniające. Zasadą jest dążenie do ugodowego załatwiania spraw. Odpowiedzi udzielane są bez zbędnej zwłoki, w oczekiwanej przez studenta formie. Swoje pomysły i uwagi studenci mogą też zgłaszać do samorządu studenckiego.

Uczelnia prowadzi działania edukacyjne i informacyjne z zakresu bezpieczeństwa studentów. Oprócz właściwych zajęć z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy na stronie internetowej widnieją informacje o najważniejszych aspektach związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa oraz wskazane są drogi postępowania, jeżeli takie bezpieczeństwo jest zagrożone. Uczelnia jest odpowiednio przygotowana do wspierania osób dotkniętych zjawiskiem dyskryminacji, przemocy wśród społeczności akademickiej oraz problemami natury psychologicznej. Zgłoszenia sytuacji niepożądanych rozpatrywane są na wielu poziomach: opiekuna roku, władz dziekańskich a w sytuacji szczególnie trudnej na poziomie władz Uczelni

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie samorządu studenckiego, co pozwala w sposób efektywny funkcjonować przedstawicielom studenckim. Członkowie organów samorządu studenckiego regularnie współpracują z Władzami Uczelni. Zainteresowane osoby otrzymują wsparcie merytoryczne poprzez przypisanie odpowiednich nauczycieli akademickich lub innych pracowników Uczelni do opieki nad daną organizacją. Uczelnia przekazuje także środki na działalność studencką samorządowi studenckiemu oraz organizacjom studenckim (do których należy zaliczyć również koła naukowe). Samorząd studencki ma również zapewnione zaplecze infrastrukturalne w postaci własnego pomieszczenia, w którym znajduje się jego siedziba. Samorząd posiada również swoją stronę internetową i profile na portalach społecznościowych. Przedstawiciele samorządu zasiadają w organach Wydziału ds. dydaktyki i jakości kształcenia oraz regularnie opiniują zmiany w programie studiów.

Uczelnia przy uwzględnieniu partycypacji studenckiej monitoruje i ewaluuje szeroko pojęte wsparcie, w tym skuteczność funkcjonujących na Uczelni rozwiązań w aspekcie wsparcia studenckiego, formy wsparcia czy poziomu zadowolenia interesariuszy wewnętrznych. Działania stanowią podstawę do podejmowania pożądanych z perspektyw studenckiej zmian. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi i postulaty bezpośrednio do Władz Wydziału lub poprzez samorząd studencki.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne i przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i

naukowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. System opieki i wsparcia obejmuje kluczowe z perspektywy studenta obszary, jednak istotne uchybienia o charakterze prawnym w zakresie konstrukcji decyzji stypendialnych, w szczególności brak precyzyjnych podstaw prawnych oraz niewystarczające uzasadnienia rozstrzygnięć, w sposób bezpośredni obniżają jakość funkcjonowania systemu wsparcia materialnego i w konsekwencji również całego kryterium wsparcia studentów.

Dedykowane studentom wsparcie odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Wszelkie rodzaje wsparcia i działalności Uczelni dostosowane są również do różnych grup studentów, w szczególności osób z niepełnosprawnościami. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenie

Zaleca się dostosowanie konstrukcji decyzji stypendialnych do wymogów określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego, w szczególności poprzez wskazywanie precyzyjnych podstaw prawnych oraz sporządzanie wyczerpujących uzasadnień przedstawiających stan faktycznych oraz przesłanki argumentujące wydanie danej decyzji, zwłaszcza w przypadku rozstrzygnięć odmownych.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zapewnia publiczny dostęp do informacji dotyczących programu studiów, warunków jego realizacji oraz rezultatów kształcenia na kierunku kryminologia.

Dostęp jest zapewniony poprzez stronę internetową uczelni, Biuletyn Informacji Publicznej oraz konta Uczelni na portalach społecznościowych.

Na stronie znajdują się także zakładki, gdzie student, kandydat czy inna osoba zainteresowana może odnaleźć informacje o bieżącej działalności Uczelni/Wydziałów (sukcesach studentów i nauczycieli akademickich, konferencjach, spotkaniach, inicjatywach). W sposób prawidłowy i spójny prowadzona jest również sekcja dla Kandydatów z sekcją najczęściej zadawanych pytań.

W powiązaniu z informacjami znajdującymi się w BIP-ie oraz na stronach i podstronach uczelni zasadna jest konkluzja, że informacja jest dostępna dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym

przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Informacja jest kompletna i obejmuje: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Zarówno strona internetowa, jak i Biuletyn Informacji Publicznej wykazują braki w zakresie publikacji programów studiów oraz kart przedmiotów. Dostępne materiały są natomiast nieaktualne. Zaleca się udostępnienie ich wersji aktualnych na stronie internetowej, aby zarówno student jak i kandydat mogli się z nimi zapoznać.

Strona jest dostępna zarówno dla studentów oraz pracowników Uczelni jak i interesariuszy zewnętrznych.

Strona internetowa Uczelni jest prowadzona w sposób w pełni uwzględniający wymagania dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami: z możliwością regulowania wielkości czcionki i kontrastu poprzez dedykowaną wtyczkę „UserWay”

Informacje zawarte na stronie internetowej są stale monitorowane i na bieżąco uaktualniane pod kątem potrzeb i wymagań kandydatów na studia, studentów i pracodawców. Wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach o czym świadczy zakładka Aktualności, w którym publikowane są najnowsze informacje o działalności studentów w nauce.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Informacje podane przez Uczelnię są aktualne i dostępne bez ograniczeń związanych z miejscem i czasem, a także wykorzystywanym narzędziem. Informacje podane na stronie internetowej zawierają potrzebne dane związane z procesem nauczania, pomocą materialną, a także rekrutacją na studia. Brak udostępnienia na stronie internetowej jak i w Biuletynie Informacji Publicznej aktualnych programów studiów jak i kart przedmiotów co sprawia, że informacja publiczna nie jest realizowana w pełnym zakresie i jest to powód obniżenia kryterium. W Uczelni dokonuje się okresowego przeglądu informacji powszechnie dostępnych w celu zapewnienia ich kompleksowości i aktualności.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenie

Zaleca się udostępnienie aktualnych programów studiów oraz kart zajęć na stronie internetowej, aby zarówno student jak i kandydat na studia mogli się z nimi zapoznać

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Założenia polityki zapewnienia jakości kształcenia realizowanej na kierunku kryminologia (studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym) zostały określone Zarządzeniem nr 41/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 stycznia 2021 roku w sprawie funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego (SZJK) w UKW.

Jednostką organizacyjną Uniwersytetu odpowiadającą za organizację kształcenia na studiach na ocenianym kierunku jest Wydział Prawa i Ekonomii (WPiE). Odpowiedzialność za kształcenie na kierunku kryminalistyka ma charakter wielopoziomowy i jest osadzona w hierarchicznej strukturze zarządzania.

Na poziomie ogólnouczelnianym nadzór nad realizacją zadań i funkcjonowaniem podmiotów Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia sprawuje Prorektor ds. Studenckich i Jakości Kształcenia, a od 30.09.2024 r. również Pełnomocnik ds. Organizacji Procesu Kształcenia. Do zadań Pełnomocnika należą między innymi przedstawianie Prorektorowi UKW ds. Studenckich i Jakości Kształcenia propozycji działań związanych z doskonaleniem systemu kształcenia i jakości kształcenia na Uniwersytecie; koordynowanie i inicjowanie ogólnouniwersyteckich działań służących podnoszeniu jakości kształcenia oraz inicjowanie działań i współpraca w zakresie tworzenia projektów regulacji i procedur ogólnouczelnianych dotyczących zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.

Na poziomie Uczelni organem doradczym i opiniodawczym w zakresie procesu kształcenia jest Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia. Zakres kompetencji Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia reguluje Zarządzenie Nr 6/2024/2025 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 28 października 2024 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia w Uniwersytecie. W skład tejże Rady wchodzi: Prorektor ds. Studenckich i Jakości Kształcenia jako jej Przewodniczący, Dyrektorzy Kolegiów Uczelni, Kierownicy jednostek ogólnouczelnianych, Kierownik Działu Jakości i Organizacji Kształcenia, Pełnomocnik/Pełnomocnicy odpowiedzialni za kształcenie oraz Przedstawiciel Samorządu Studenckiego Uczelni. Rada ds. Kształcenia nadzoruje zgodność prowadzonych w Uczelni kierunków z wymogami określonymi w przepisach zewnętrznych oraz wewnętrznych, sposób potwierdzania efektów uczenia się, jak również jakość kształcenia, między innymi na podstawie analizy wniosków ze sprawozdań z jakości kształcenia z Kolegiów. Do kompetencji przedmiotowej Rady należy również opiniowanie (na zlecenie Rektora) wniosków o zatrudnienie oraz warunki zatrudnienia nauczycieli akademickich na stanowiskach dydaktycznych oraz osób na umowy cywilnoprawne, wniosków o zmianę stanowiska zatrudnienia w grupie pracowników dydaktycznych oraz wniosków o zatrudnienie nauczycieli akademickich na stanowiskach badawczo-dydaktycznych w zakresie kompetencji dydaktycznych. Omawiana Rada wykonuje ponadto szczegółowe zadania określone w regulaminie studiów (Regulamin studiów - Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 56/2024/2025 Senatu UKW z dnia 29 kwietnia 2025 r.)

Na poziomie Wydziału za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad procesem kształcenia na ocenianym kierunku sprawują bezpośrednio: Dziekan, Prodziekan ds. kształcenia, kierownik katedry, a od roku akademickiego 2021/2022 również pełnomocnik ds. kierunku

Kryminologia. Prodziekan ds. kształcenia w porozumieniu z kierownikiem katedry określa między innymi obsadę zajęć dydaktycznych, określa zasady zapisów na zajęcia, ustala różnice programowe, ustala harmonogramy egzaminów w sesji egzaminacyjnej, powołuje opiekunów praktyk zawodowych, a także jest odpowiedzialny za terminowe podawanie do wiadomości studentów planów studiów, rozkładów zajęć, sylabusów, wyników sesji egzaminacyjnej i zaliczeń. Do zadań Pełnomocnika należy przede wszystkim współpraca z pełnomocnikiem ds. praktyk zawodowych, opiekunami praktyk zawodowych, pełnomocnikiem ds. promocji i wizerunku.

Organami doradczymi i opiniodawczymi na poziomie Wydziału jest Rada Kierunku Kryminologia. Rada Kierunku Kryminologia działa na podstawie Zarządzenia Nr 19/2019/2020 Rektora UKW z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Rady Kierunku w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. W skład Rady Kierunku wchodzi: pracownicy badawczo-dydaktyczni lub dydaktyczni, przedstawiciele studentów wskazani przez samorząd studencki oraz przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Do zadań Rady kierunku należy między innymi formułowanie wniosków naprawczych i opinii dotyczących podniesienia jakości kształcenia, nadzorowanie procesu doboru opiekunów pracy dyplomowej i recenzentów, akceptacja wskazanych Promotorów i zatwierdzanie tematów prac dyplomowych, a także kontrola jakości prac dyplomowych. Rada Kierunku może ponadto składać propozycje w zakresie zmian w obsadzie zajęć dydaktycznych. Prace omawianej rady nadzoruje Prodziekan ds. kształcenia.

Ponadto na poziomie wydziału Prawa i Ekonomii działa IV Kolegium. Kolegium stanowi jednostkę organizacyjną, której działanie reguluje Zarządzenie nr 20/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Rady Kolegium w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. W świetle wskazanego powyżej dokumentu zadaniem Kolegium jest obsługa procesu dydaktycznego i zapewnienie jakości kształcenia Uniwersytetu w rozumieniu § 74 ust. 1 pkt 2 Statutu organizująca kształcenie na określonych kierunkach studiów. W ramach Kolegium działa Rada Kolegium. W skład Rady Kolegium wchodzi: Dyrektor Kolegium (który pełni funkcję przewodniczącego), zastępca ds. kształcenia; kierownik dziekanatu; oraz dwóch przedstawicieli samorządu studentów (w tym przewodniczący). Do głównych zadań Kolegium należy między innymi analiza i akceptacja zbiorczych sprawozdań z funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz analiza wniosków naprawczych, doskonalących jakość kształcenia i podejmowanie decyzji dotyczących koniecznych działań naprawczych.

Procedura projektowania, zatwierdzania i dokumentowania programów studiów na ocenianym kierunku ma charakter kompleksowy i uwzględnia zasadnicze elementy niezbędne do projektowania, opiniowania i zatwierdzania nowego kierunku, jak również precyzuje tryb postępowania w przypadku wprowadzania zmian, w tym doskonalenia, istniejących programów studiów. Należy jednak zauważyć, że udział interesariuszy zewnętrznych w zapewnieniu i doskonaleniu jakości programu studiów na ocenianym kierunku nie znajduje odzwierciedlenia w praktyce (co zostało wskazane w analizie stanu faktycznego kryterium 6 niniejszego raportu), a także zostało potwierdzone podczas spotkania zespołu oceniającego PKA z interesariuszami zewnętrznymi. Pozytywnie należy natomiast ocenić udział przedstawicieli studentów w procesie modyfikacji programów studiów (co zostało wskazane w kryterium 8). Uczelnia opracowała procedury bieżącego oraz okresowego monitorowania programów studiów. Procedury te są sformalizowane.

Uczelnia prowadzi również weryfikację przyjętych rozwiązań poprzez systematyczne przeprowadzanie ankiet ewaluacyjnych wśród studentów. Procedurę oceny zajęć dydaktycznych określa Zarządzenie nr 46/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia. Celem procedury jest ocena zajęć dydaktycznych i środowiska kształcenia. W zakresie oceny zajęć dydaktycznych ocenie podlega organizacja zajęć, sposób prowadzenia zajęć, klimat społeczny zajęć, dostrzegalne korzyści z udziału w zajęciach i efekty uczenia się. W zakresie środowiska kształcenia ocenie podlega plan zajęć, liczebność grup, wyposażenie w pomoce dydaktyczne, obsługa studentów w dziekanacie, dostępność zbiorów bibliotecznych i warunki odbywania zajęć.

Uczelnia przeprowadza hospitację zajęć dydaktycznych (co zostało szerzej omówione w kryterium 4), natomiast procedura hospitacji określona została w Regulaminie hospitacji zajęć dydaktycznych w Instytucie Prawa i Ekonomii z dnia 15 października 2020 r. Zespół oceniający PKA potwierdził na spotkaniu z nauczycielami akademickimi prawidłowe funkcjonowanie procesu hospitacyjnego.

W odniesieniu do mechanizmów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia związanych z monitorowaniem i przeglądem programu studiów zdiagnozowano nieprawidłowości, skutkujące brakiem skuteczności systemu w zakresie identyfikowania uchybień i błędów w programie studiów, stanowiące podstawę zaproponowania obniżonej oceny spełnienia kryterium 10. W szczególności stwierdza się występowanie nieprawidłowości w realizacji kryteriów 1,2,3,6 oraz 9.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się poprawę działania systemu zapewniania jakości kształcenia, aby możliwe było wykrywanie i korygowanie uchybień, które wystąpiły w odniesieniu do kryterium 2	Uczelnia wprowadziła działania naprawcze w obszarze działania systemu zapewnienia jakości kształcenia, które pozwoliły wyeliminować uchybienia sformułowane w odniesieniu do kryterium nr 2, w tym: 1) uchwalona została przez Radę Kierunku Lista podstawowych wymogów, które powinny spełniać podmioty przyjmujące na praktykę; 2) wprowadzono do programu nauczania języka obcego elementów języka	Zalecenie zrealizowane

		specjalistycznego związanych ze studiowanym kierunkiem;	
		3) uczelnia wprowadziła instrument ewaluacyjny w postaci „Ankiety oceny poziomu zadowolenia ze studiów i odbywania praktyk”.	

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zapewniony jest formalny nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem kryminologia poprzez wyznaczenie osób i gremiów odpowiedzialnych za kierunek oraz określenie ich kompetencji i zakresu obowiązków, w tym obowiązków w zakresie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Procedura projektowania, zatwierdzania i dokumentowania programów studiów na ocenianym kierunku ma charakter kompleksowy. Uczelnia prowadzi również weryfikację przyjętych rozwiązań poprzez systematyczne przeprowadzanie ankiet ewaluacyjnych wśród studentów oraz prowadzi proces hospitacji zajęć dydaktycznych. O ile wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku ma – w warstwie formalnej – charakter holistyczny i cechuje się kompleksowym podejściem do projektowania, wdrażania i monitorowania programu studiów, o tyle dostrzeżone zostały obszary wymagające poprawy. Zastrzeżenia te zostały sformułowane w formie zaleceń w obszarze: kryterium 1, kryterium 2, kryterium 3, kryterium 6, kryterium 8 i kryterium 9 jak również rekomendacji w obszarze: kryterium 1 i kryterium 4. W odniesieniu do mechanizmów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia związanych z monitorowaniem i przeglądem programu studiów zdiagnozowano nieprawidłowości, skutkujące brakiem skuteczności systemu w zakresie identyfikowania uchybień i błędów w programie studiów, stanowiące podstawę zaproponowania obniżonej oceny spełnienia kryterium 10. W szczególności stwierdza się:

- 1) występowanie nieprawidłowości w realizacji kryteriów 1,2,3,6 oraz 9;
- 2) brak kompleksowego i skutecznego podejścia do monitorowania programu studiów, w szczególności w zakresie systematycznego gromadzenia, analizy i interpretacji informacji oraz formułowania wniosków stanowiących podstawę do planowania i wdrażania działań o charakterze korygująco-naprawczym lub doskonalącym;
- 3) rozwiązania przyjęte w dokumencie określającym funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia nie funkcjonują w sposób prawidłowy i efektywny, co ogranicza ich rzeczywisty wpływ na zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia.

Konieczne jest opracowanie kompleksowego i skutecznego podejścia do monitorowania programu studiów, tj. gromadzenia informacji pozwalających na opracowanie i analizę oraz interpretację, a także formułowanie wniosków stanowiących podstawę do systemowego planowania i wdrożenia działań o charakterze korygująco-naprawczym lub doskonalącym, jak również podjęcie przez Uczelnię działań mających na celu zapewnienie prawidłowego i efektywnego funkcjonowania przyjętych rozwiązań formalnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenie

Zaleca się zwiększenie skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia tak, aby wyeliminować nieprawidłowości zidentyfikowane w ramach kryteriów 1, 2, 3, 6, 9 oraz zapobieganie ich występowaniu w przyszłości.